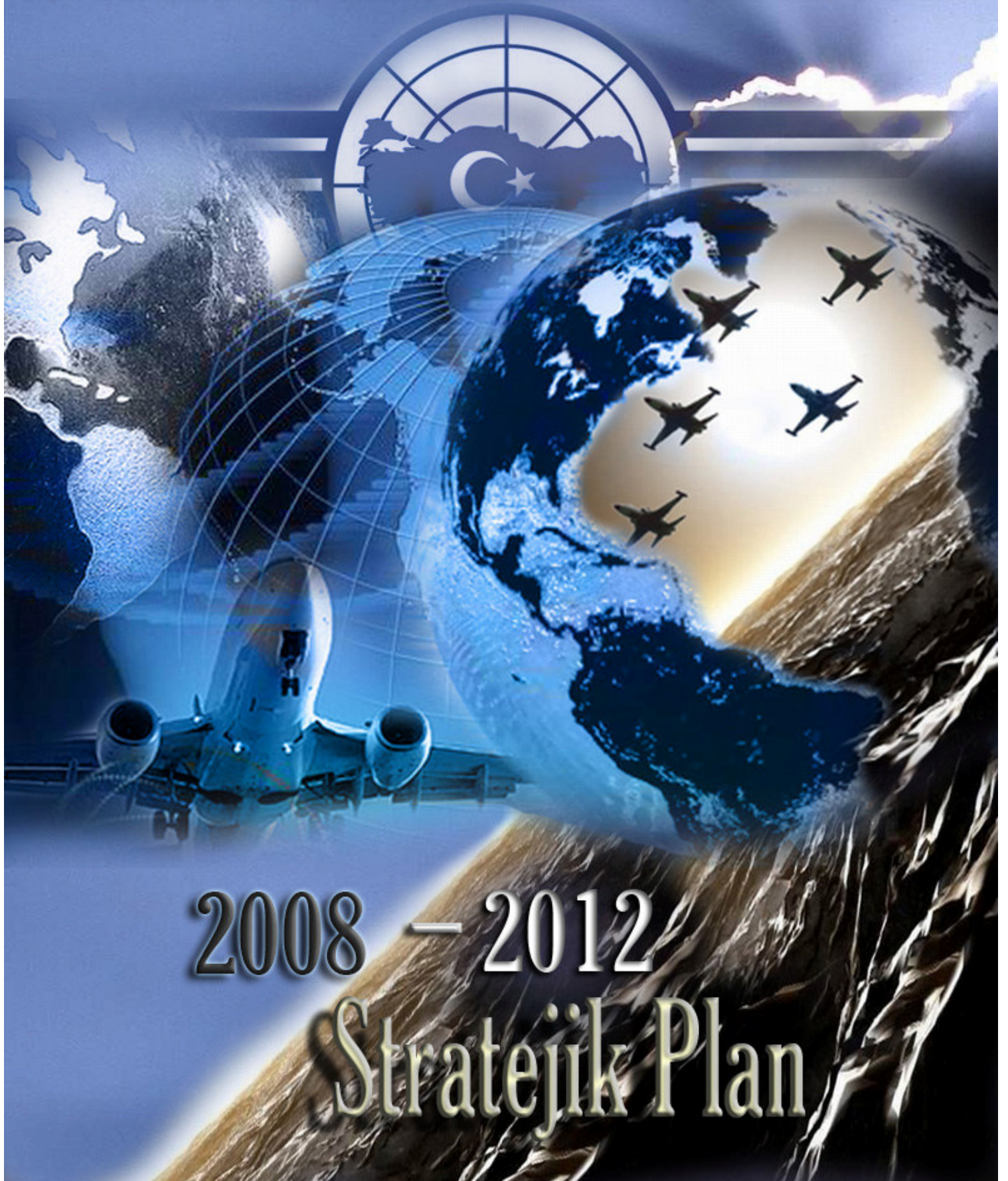

T.C
ULAŖTIRMA BAKANLIĞI
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2008 – 2012
Stratejik Plan

İSTİKBAL GÖKLERDEDİR

K. Atatürk

BAKAN'IN SUNUŞU	1
GENEL MÜDÜR'ÜN SUNUŞU	2
STRATEJİK PLANLAMA EKİBİ'NİN SUNUŞU	3
I. BÖLÜM	4-15
1.SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN TARİHÇESİ VE GÖREVLERİ	4
1.1 Kuruluşun Tarihçesi.....	4
1.2 Kuruluşun Görevleri.....	6
1.3 Organizasyon Yapısı.....	9
1.4 İlgili Mevzuatlar.....	11
1.4.1 Ulusal Mevzuat.....	11
1.4.2 Uluslararası Mevzuat.....	15
II. BÖLÜM	16-56
2. DURUM ANALİZİ	16
2.1 Faaliyet Alanları.....	16
2.2 Kuruluşun Mevcut Kaynakları.....	21
2.2.1 Mali Kaynaklar.....	21
2.2.2 İnsan Kaynakları.....	23
2.3 Kuruluşun Yürüttüğü Faaliyetler, Durum ve Gelişme Eğilimleri.....	29
2.3.1 Yürütülen Faaliyetler.....	29
2.3.1.1 Mevzuat Çalışmaları.....	29
2.3.1.2 Denetim Faaliyetleri.....	32
2.3.1.3 İdari ve Mali Faaliyetler.....	39
2.3.1.4 Uluslararası Faaliyetler.....	40
2.3.1.5 Diğer Faaliyetler.....	41
2.3.2 Ülkemizdeki Sektörel Durum ve Gelişmeler.....	42
2.3.3 Dünyadaki Durum ve Gelişmeler.....	51
2.4 Paydaş Analizi.....	53
2.4.1 İç Paydaşlar.....	53
2.4.2 Dış Paydaşlar.....	53
2.5 Güçlü Yanlar - Zayıf Yanlar - Fırsatlar - Tehditler Analizi (GZFT).....	55
III.BÖLÜM	57
3. GELECEĞE BAKIŞ	57
3.1 Misyon.....	57
3.2 Vizyon.....	57
3.3 İlkeler.....	57
IV.BÖLÜM	58-82
4. KURULUŞUN STRATEJİSİ	58
4.1 Stratejik Alanlar.....	58
4.2 Stratejik Amaç ve Hedefler.....	58

BAKAN'IN SUNUŞU

Dünyada ve ülkemizde yaşanan hızlı ve çok yönlü değişim süreçleri ile vatandaşlarımızın çeşitlenen talepleri, özellikle bürokratik yapı ve yönetim anlayışında köklü değişiklikleri gündeme getirmiştir. Bunlardan bir tanesi olan “Stratejik Yönetim” anlayışı ile taleplere cevap verebilen, şeffaflık, eşitlik, etkinlik ve hesap verilebilirlik ilkelerini esas alan, katılımcı ve sürdürülebilir sistemin oluşturulması hedeflenmiştir.

Bu cihetle; 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme konuları düzenlenmiş ve kamu harcama yönetiminin iyileştirilmesine ve bütçe sürecinin etkinliğinin artırılmasına çalışılmıştır. Bu kanun ile, kamu kurumlarının politika oluşturma kapasitelerinin artırılması, bütçe hazırlama ve uygulama süreçlerinde mali disiplin sağlanması, kaynakların etkin ve verimli bir şekilde kullanılıp kullanılmadığının izlenmesi ve bunun üzerine kurulu bir hesap verme sorumluluğunun geliştirilmesi açısından “stratejik planlama” temel bir araç olarak benimsenmiştir.

Kamuda stratejik yönetim yaklaşımının alt yapısını oluşturacak olan 5 yıllık Stratejik Planlar ile kamu idarelerinin; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmaları, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamaları, performansları önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmeleri ve kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini önceden tespit etmeleri sağlanmış olacaktır.

Bakanlığımız bağlı kuruluşlarından, havacılık sektörünü düzenleme ve denetleme görevlerini yerine getiren Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü yukarıda belirttiğim ilkeler doğrultusunda 2008–2012 dönemini kapsayan Stratejik Planını oluşturmuştur.

Stratejik Planın hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür eder, Planın Ülkemize ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğümüze hayırlı olmasını ve başarı ile uygulanmasını dilerim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

GENEL MÜDÜR'ÜN SUNUŞU

1954 yılında Daire Başkanlığı olarak kurulan ve 1987 yılında Genel Müdürlük halini alan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü kurulduğu tarihten itibaren sivil havacılık sektörünü düzenleyici ve denetleyici çalışmalarını, özverili ve başarılı bir şekilde günümüze kadar taşımıştır.

Bilindiği üzere; kamu kurumlarının temel amacı, hizmet üretmek ve üretilen hizmetin en iyi şekilde sunumunu sağlamak olduğundan, bunu kolaylaştıracak etkin strateji ve yöntemlerin geliştirilmesi kamu açısından zorunluluk arz etmektedir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda stratejik planlama, kamu mali yönetiminin ve bütçe sürecinin asli unsurlarından birisi olarak benimsenmektedir. Bu kapsamda stratejik planlar, kurumların orta ve uzun vadede bir perspektif ve hedef birliği sağlamalarına hizmet edecektir.

2007–2013 yıllarını kapsayan 9uncu Kalkınma Planında; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün düzenleme ve denetleme açısından sektördeki büyümeye uyum sağlayacak etkinliğe kavuşturulmak suretiyle sektörün emniyet, güvenlik, verimlilik ve rekabet konuları başta olmak üzere etkin bir şekilde denetlenmesi temel amaçlar arasında yer almıştır.

Bahse konu hedef ekseninde hazırlanan stratejik planlama çalışmalarımız; öngörülebilirliği artıran, piyasaların daha etkin işleyişine imkan verecek kurumsal ve yapısal düzenlemeleri öne çıkaran, sorunları önceliklendiren, temel amaç ve hedeflere yoğunlaşan bir stratejik yaklaşımla sürdürülmüştür. Bu yaklaşım çerçevesinde; uygulamada etkinlik ve şeffaflığın sağlanması ve hesap verebilirliğe zemin oluşturulması amacıyla oluşturulan Planda, etkili bir izleme ve değerlendirme mekanizmasına yer verilmek suretiyle Genel Müdürlüğümüz misyonu, vizyonu, ilkeleri ile 2008-2012 yıllarında gerçekleştirilmesi planlanan amaç ve hedeflerimiz belirlenmiştir.

Planın hazırlanmasındaki gayret ve emeklerinden dolayı tüm Kurum yönetici ve çalışanlarına teşekkür eder, Planın, Kurumumuzun 2008-2012 yıllarına ilişkin stratejik amaç ve hedeflerine ulaşmasında iyi bir rehber olmasını ve başarıyla uygulanmasını dilerim.

Dr. Ali ARIDURU
Genel Müdür

STRATEJİK PLANLAMA EKİBİ’NİN SUNUŞU

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile sürdürülebilir ve sonuç odaklı Stratejik Yönetim anlayışının kamu kurum ve kuruluşlarında yaygınlaşması hedeflenmiş ve günlük sorunlarla ilgilenilmesi, geçmişin denetlenmesi yerine geleceğe yönelik Stratejik Planların oluşturulması ve sonuç odaklı yönetim yaklaşımının benimsenmesi öngörülmüştür.

2008–2012 yıllarını kapsayacak Stratejik Planın oluşturulması, 5431 sayılı Kanun ile yeniden yapılanma sürecinde olan Genel Müdürlüğümüz için bir fırsat olarak değerlendirilmiştir. Bu plan ile, 2003 yılında başlatılan Bölgesel Hava Taşımacılığı projesiyle hızlı bir gelişme gösteren Havacılık Sektöründe önemli bir role sahip olan Genel Müdürlüğümüzde Stratejik Yönetim anlayışının tüm kademelerde benimsenerek daha kaliteli ve etkin hizmet sunumu hedeflenmiştir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün geleceğe yönelik amaç ve hedeflerinin, tüm paydaşlarımızı kapsayacak bir yaklaşım içinde, iyi yönetim ilkeleri doğrultusunda oluşturulması, stratejik planlama çalışmalarında temel prensip olarak benimsenmiştir. Bu doğrultuda, iç ve dış paydaşlardan alınan görüş, öneri, eleştiri ve beklentiler çalışmalara önemli girdiler sağlamış, oluşturulan alt çalışma ekipleri ile her kademedeki personelin Stratejik Planlama çalışmalarına iştiraki sağlanmıştır.

2008–2012 yıllarını kapsayan ve Genel Müdürlüğümüz orta dönem amaç ve hedeflerini içeren yol haritasının belirlendiği bu Stratejik Planda, son yıllardaki gelişimi ile dikkatleri üzerine çeken hava taşımacılığı sektörünün beklenti ve ihtiyaçları da göz önünde tutulmuştur.

Değişen dünya ve ülke koşullarında havacılık emniyeti ve güvenliğinden taviz verilmeden yürütülen faaliyetlerin sürekliliği ancak, dünya ölçeğinde rekabet edebilen güçlü havacılık altyapısı ve yetişmiş uzman personel vasıtasıyla stratejik ve özgün çözümler üretebilen, etkin bir kurumsal yapıya sahip bir Genel Müdürlük ile mümkün olacaktır.

İşte bu görüşler ışığında oluşturulan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Stratejik Planının hazırlık çalışmalarında, tecrübe ve bilgilerini bizlerle paylaşmaktan sakınmayan tüm iç ve dış paydaşlarımıza ve çalışmalarımıza destek veren herkese teşekkürlerimizi sunarız.

Saygılarımızla.

Stratejik Planlama Ekibi

I.BÖLÜM

1.SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN TARİHÇESİ VE GÖREVLERİ

1.1 Kuruluşun Tarihçesi

Ülkemizde ilk havacılık çalışmaları, 1912 yılında, bugünkü Atatürk Hava Limanının hemen yakınındaki Sefaköy'de, tesis olarak iki hangar ve küçük bir meydana başlamıştır. Atatürk'ün, ülkenin geleceğine de yol gösteren “*İSTİKBAL GÖKLERDEDİR*” sözü doğrultusunda 1925 yılında kurulan ve daha sonraki yıllarda Türk Hava Kurumu adını alan Türk Teyyare Cemiyeti ile Türk Sivil Havacılığının kurumsal temelleri atılmıştır.

İlk Sivil Hava Taşımacılığı ise 1933 yılında 5 uçaklık küçük bir filo ile "Türk Hava Postaları" adı ile başlatılmıştır. Cumhuriyetimizin 10. yılında, Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı olarak kurulan "Havayolları Devlet İşletme İdaresi" Türkiye'de sivil hava yolları kurmak ve taşıma yapmak üzere görevlendirilmiştir. Dünya Sivil Havacılığının hızlı bir gelişme göstermesi, teknolojiye yaşanan büyük ilerleme karşısında, ulusal çıkarlarımızın korunması ile uluslararası ilişkilerimizin düzenli bir şekilde yürütülmesi ve denetlenmesi için 1954 yılında Ulaştırma Bakanlığı bünyesinde kurulan "Sivil Havacılık Dairesi Başkanlığı", 1987 yılında "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü" olarak günün koşullarına göre yeniden teşkilatlandırılmıştır. 18 Kasım 2005 tarihine kadar Ulaştırma Bakanlığının Ana Hizmet Birimi olan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, bu tarihte yürürlüğe giren 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile finansal açıdan özerk hale gelmiş ve şu anki yönetim yapısına ulaşmıştır.

Bugün, ülkemizdeki havacılık faaliyetleri, 2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve bu kapsamda yayımlanmış olan Yönetmelik ve Havacılık Talimatları çerçevesinde yürütülmektedir.

İleri teknoloji gerektiren ve sınır tanımaz özelliğe sahip havacılık endüstrisinde ülkemiz, uluslararası havacılık gelişmelerini yakından takip etmek ve çağın gerekliliğini yerine getirmek için çeşitli uluslararası teşkilatlara üye olmuştur. Uluslararası Sivil Havacılığın temelini oluşturan “Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşması-Şikago Sözleşmesi”ne ülkemiz 1945 yılında taraf olmuş ve Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı-ICAO kurucu üyeleri arasında yer almıştır. Bunun dışında hali hazırda uluslararası sivil havacılık kural ve gerekliliklerini belirleyen Avrupa Sivil Havacılık Konferansı-ECAC’a ve ECAC bünyesinde

yer alan Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyet Teşkilatı - EUROCONTROL ve Havacılık Otoriteleri Birliği-JAA'e üyeliklerimiz mevcuttur. Havacılık faaliyetleri ulusal ve uluslararası mevzuata uygun olarak sürdürülmektedir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün Yeniden Yapılandırılması

Havacılık emniyeti ve güvenliğinin en üst düzeyde sağlanarak, sivil havacılık faaliyetlerinin uluslararası kurallar ve standartlarda yürütülmesi amacıyla, 10 Kasım 2005 tarihinde TBMM'ce kabul edilen ve 18 Kasım 2005'te yürürlüğe giren 5431 sayılı "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun" ile Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün yeniden yapılandırılmasına ilişkin temeller atılmıştır. Bu kanun kapsamında, ayrıca, 5 adet yönetmelik ve 2 adet Bakanlar Kurulu Kararı hazırlanarak yürürlüğe konulmuş ve böylelikle, yasal çerçeve oluşturulmuştur.

5431 Sayılı Kanunla; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Ulaştırma Bakanlığı ana hizmet birimi olmaktan çıkarılarak Bakanlığa bağlı, kamu tüzel kişiliği haiz, özel bütçeli bir kuruluş haline getirilmiştir. Özel bütçesi ile vermiş olduğu hizmetler karşılığı kendi gelirlerini üreten ve ürettiği geliri kamuya yük olmadan bütçeleştirerek sektörün daha da gelişmesine yönelik çalışmalarda kullanma imkânı sağlanmıştır. Özel bütçe çerçevesinde teknik eleman, pilot, havacılık uzmanı, hava trafik kontrolörü ve AIM (Havacılık Bilgi Yönetimi) uzmanı kadroları ihdas edilerek idari hizmet sözleşmesi ile istihdam edilmeleri sağlanmıştır.

Kurumsal Kimlik Oluşturulması

5431 sayılı Kanun'un verdiği yetki çerçevesinde;

- Sektöre direkt etki edecek işlemler kolaylaştırılmış,
- Sade, anlaşılır ve bilgiye rahat ulaşılabilen bir yapı oluşturulmuş,
- Kuruma, tüzel kişilik kazandırılmış, idari ve mali özerkliğe kavuşturularak etkin bir yönetim anlayışı benimsenmiş,
- Büyüyen sivil havacılık sektörünün etkin bir şekilde düzenlenmesi ve denetlenmesi için Kurumun yaptırım gücü artırılmıştır.

1.2 Kuruluşun Görevleri

5431 sayılı “Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun”un 4 üncü maddesi Genel Müdürlüğün görev ve yetkilerini tespit etmiştir. Bu madde uyarınca, Genel Müdürlüğün görevleri aşağıda yer almaktadır:

- Sivil havacılık faaliyetlerinin kamu yararına, ekonomik ve sosyal gelişmelere ve millî güvenlik amaçlarına uygun olarak düzenlenmesi ve gelişmesini sağlamak amacıyla, Bakanlık tarafından oluşturulacak politikaları uygulamak ve takip etmek.
- Sivil havacılık faaliyetlerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarında düzenlenmesini, sürdürülebilirliğini ve gelişmesini sağlayacak esasları tespit etmek.
- Uluslararası sivil havacılık alanındaki gelişmeleri takip etmek, ilgili uluslararası kuruluşlara üye olmak, katkı veya katılma paylarını ödemek, bu kuruluşlarla iş birliğinde bulunmak; üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşlarca kabul görmüş kural ve standartların güncel olarak uygulanması için gerekli düzenlemeleri yapmak ve uygulanmasını sağlamak.
- Sivil havacılık faaliyetlerine yönelik mevzuata aykırı eylemlerin önlenmesi amacıyla gerekli tedbirleri almak
- Türk hava sahası ve uluslararası anlaşmalar gereğince hizmet sorumluluğu üstlenilen uluslararası hava sahalarının kullanımına ilişkin strateji ve politikalara esas teşkil edecek ilkelerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapmak; hava trafik yönetim hizmetleri konusunda 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa uygun olarak sivil-asker koordinasyonuna ilişkin esasları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.
- İlgili kuruluşların görüşlerini almak suretiyle, Türk hava sahasını kullanan sivil hava araçlarının uyması gereken hava trafik yönetim hizmetleriyle ilgili düzenlemeler yapmak.
- Türk hava sahasında hava arama ve kurtarma hizmetlerinin ilgili kuruluşlarla koordineli bir şekilde mevzuata ve uluslararası standartlara uygun olarak yapılmasını sağlamak.
- Yurt içinde ve yurt dışında hava ulaştırma faaliyetlerinde bulunmak isteyen Türk ve yabancı gerçek veya tüzel kişilere verilecek izinlerin esaslarını ve şartlarını hazırlamak, gerekli görülmesi halinde ilgili bakanlık ve kamu kurum ve kuruluşları ile koordinasyonu sağlamak.

- Sivil hava ulaştırması konusunda ülke politikalarını belirlemek; ikili ve çok taraflı anlaşmaların çalışmalarına katılmak ve bunları sonuçlandırmak.
- Sivil havacılığın yasadışı müdahaleler ile diğerk tehlikelerden, yangın, sel, deprem gibi doğal afetlerden korunması için gerekli politikaları belirlemek, önlemleri almak, aldirtmak ve uygulamaları takip etmek.
- Bakanlık tarafından verilen yetki kapsamında sivil havacılık kazalarının ve olaylarının soruşturmasını yapmak veya yaptırmak, sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak, bu konuda kamuoyunu bilgilendirmek.
- Türk hava aracı siciline kaydedilecek sivil hava araçlarının tescil ve sicil işlemlerini uluslararası standartlara uygun olarak yapmak, ilgili uluslararası kurum ve kuruluşlarla iş birliğinde bulunmak, sicilleri bildirmek ve siciller üzerindeki hukuki düzenlemelere uygun kayıtları tutmak.
- Sivil hava araçlarıyla emniyetli uçuş operasyonları yapmak için gerekli olan önlemleri almak, denetimler yapmak ve belge düzenlemek, onaylamak, yenilemek, iptal etmek ve kayıtları tutmak.
- Sivil havacılık alanında faaliyette bulunan ve kurallara aykırı hareket eden gerçek ve tüzel kişilere uygulanacak idari ve teknik yaptırımlara ilişkin esasları belirlemek ve bunlar hakkında yasal işlem yapmak.
- Uçuş emniyetinin veya uluslararası standartlar ve kuralların ihlal edildiğinin tespit edilmesi halinde, uçuş operasyonlarını ve faaliyetlerini yasaklamak, gerektiğinde işletme ruhsatlarını askıya almak veya iptal etmek ve cezai yaptırım da dahil gereken her türlü önlemi almak.
- Bu Kanunda ngrlen görev ve yetkileri yerine getirmek üzere yönetmelik ve genelgeleri hazırlamak.
- Sivil havacılıkla ilgili teknik alt yapıya ilişkin düzenlemeler yapmak ve uygulanmasını sağlamak.
- Genel Müdürlüğün hizmet alanı, görev ve yetkileriyle ilgili konularda Bakanlıkça belirlenen esaslar dhilinde, diğerk kamu kurum ve kuruluşları ve mahalli idarelerle gerekli iş birliği ve koordinasyonu sağlamak.
- Sivil havacılık sektörünün gelişimini sağlayacak tedbirleri almak ve gerekli düzenlemelerin yapılması hususunda ilgili kuruluşlara önerilerde bulunmak.
- Kurumun faaliyet alanları ile ilgili fiyat tarifelerini belirlemek ve Bakan onayına sunmak.

- 14.10.1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu hükümleri ve uluslararası uygulamalar çerçevesinde, havaalanları, hava araçları, yolcu, yük ve üçüncü şahıslara yönelik sigorta sorumluluk limitlerinin belirlenmesi çalışmalarına katılmak, sigorta şartlarının sağlanmasını kontrol ve takip etmek.
- Bakanlık döner sermaye imkânları ve kabiliyetleri kapsamında sivil havacılık eğitimi veren kişi ve kurumları desteklemek, teşvik etmek, sivil havacılıkla ilgili yurt içi ve yurt dışı kurumlara müşavirlik hizmeti vermek, kurs, toplantı, konferans, seminer ve eğitim faaliyetleri düzenlemek.
- Bakanlık tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün yapılanması Ankara'da yerleşik Genel Müdürlük ile doğrudan merkeze bağlı İstanbul ve Antalya ile sivil havacılık faaliyetlerinin yoğun olduğu illerde Bakan onayına istinaden açılacak ve toplam sayısı dördü geçmeyecek temsilciliklerden oluşmaktadır. İstanbul Temsilciliği 2006 yılı içerisinde Antalya Temsilciliği ise 2007 yılı başında faaliyete geçmiştir.

Temsilcilikler, teşkilatlandıkları illerde Genel Müdürlüğün uzantısı olarak Genel Müdürlük adına görev ifa etmekte olup, görevleri aşağıdaki gibidir:

- Görev yaptığı il sınırları içinde bulunan havaalanı güvenlik komisyonunda görev almak, ilgili toplantılarına katılmak ve Genel Müdürlüğü temsil etmek.
- Görev ve yetki sahası içindeki havaalanları, heliportlar ve çevresinde uçuş, can ve mal emniyeti ile sivil havacılık güvenliğini tehlikeye sokacak olumsuzlukları, ilgili Havaalanı Müdürüne bildirerek tedbir alınmasını sağlamak ve gerektiğinde durumu Genel Müdürlüğe rapor etmek.
- Görev ve yetki sahası içerisinde kalan havaalanları ve çevresinde olabilecek mâniaların oluşmasını engellemek için havaalanı işletmecileri tarafından oluşturulması gereken mâniya takip birimlerinin faaliyetlerini gözlemek, bu konudaki gelişmelerden Genel Müdürlüğü sürekli olarak bilgilendirmek ve havaalanı işletmecisinin bu konudaki görev ve sorumluluklarını ihmal etmesi durumunda bu durumu anında Genel Müdürlüğe rapor etmek.
- Kargo acentalarının havaalanındaki faaliyetlerini denetlemek.
- Genel Müdürlükçe uçuş müsaadesi verilen havacılık işletmelerinin trafik ve ticari haklarını denetlemek.

- SAFA ve SANA denetimlerini yapmak.
- Uçuşa elverişlilik sertifikalarının yenilenmesine esas kontrol, raporlandırma ve temditlerini yapmak.
- Yer, uçucu ve teknik personelin lisans ve sertifikalarının temditlerini yapmak.
- Toplantı, konferans, seminer ve eğitim faaliyetlerine katılmak.
- Genel Müdürlük adına buldukları havaalanlarında yapılan tüm toplantılara iştirak etmek.
- Temsilciliğin giderlerine ve gelirlerine ilişkin yıllık rapor taslağını hazırlayarak Genel Müdürlüğe sunmak.
- Temsilcilikteki personelin özlük hakları ile ilgili iş ve işlemleri yerine getirerek Genel Müdürlüğe sunmak.
- Temsilcilik tarafından yapılan harcamaların tahakkuk, ödeme ve muhasebe kayıtlarını tutarak Genel Müdürlüğe sunmak.
- Genel Müdürlük tarafından geçici olarak görevlendirilen personele görevi esnasında her türlü kolaylığı ve koordinasyonu sağlamak.
- Genel Müdürlük banka hesaplarına hizmet alımı karşılığında üçüncü kişiler tarafından yatırılan meblağlara ilişkin dekontları aylık periyotlarda, faaliyet raporları ekinde Genel Müdürlüğe göndermek.

1.3 Organizasyon Yapısı

5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna istinaden, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Ulaştırma Bakanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğine haiz, özel bütçeli bir kuruluş olup, ulusal ve uluslararası alanda yürüttüğü hizmetler; toplumsal, ekonomik, stratejik yönleriyle büyük öneme sahiptir.

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NÜN YÖNETİM YAPISI

MERKEZDE

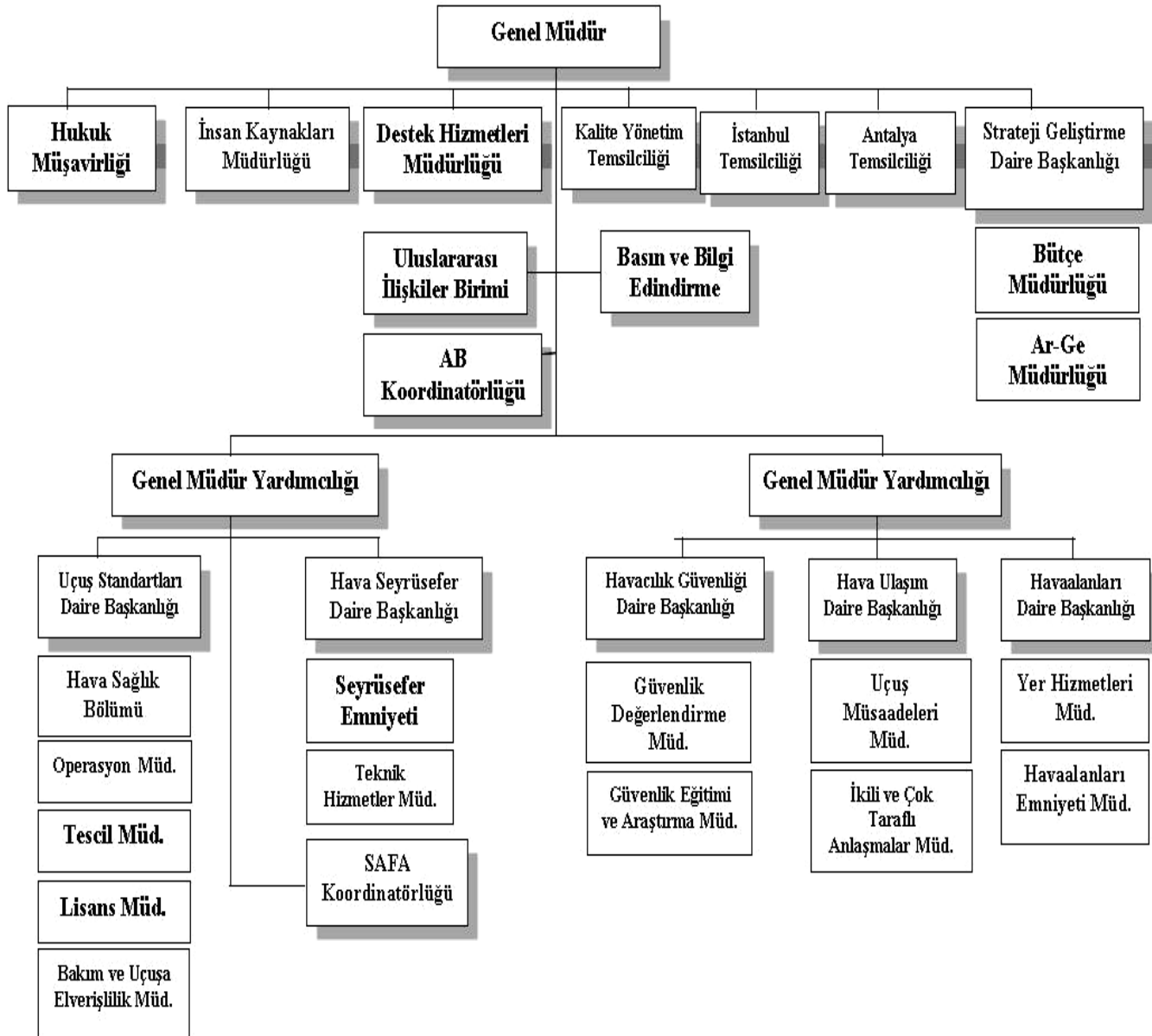
- 1 Genel Müdür
- 2 Genel Müdür Yardımcısı
- 6 Daire Başkanı
- 1 Hukuk Müşaviri
- 2 Müstakil Birim Müdürü
- 14 Müdür

GENEL MÜDÜRLÜĞE BAĞLI TAŞRADA

- İstanbul Temsilciliği
- Antalya Temsilciliği
- İhtiyaç halinde açılacak 2 temsilcilik

şeklinde teşkilatlanmıştır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat Şeması

İlgili Mevzuatlar

1.4.1 Ulusal Mevzuat

KANUNLAR:

- ❖ Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşması ve Sivil Havacılık Geçici Sözleşmesi ve Eklerinin Onanmasına İlişkin Kanun

Kanun Numarası : 4749
Kabul Tarihi : 05.06.1945
Yayımlandığı Resmi Gazete : 12.06.1945 tarih ve 6029

- ❖ Türk Sivil Havacılık Kanunu

Kanun Numarası : 2920
Kabul Tarihi : 14.10.1983
Yayımlandığı Resmi Gazete : 19.10.1983 tarih ve 18196

- ❖ Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu

Kanun Numarası : 197
Kabul Tarihi : 18.02.1963
Yayımlandığı Resmi Gazete :23.02.1963 tarih ve 11342 sayı

- ❖ Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun

Kanun Numarası : 3254
Kabul Tarihi : 08.01.1986
Yayımlandığı Resmi Gazete :14.01.1986 tarih ve 18988 sayı

- ❖ Gümrük Kanunu

Kanun Numarası : 4458
Kabul Tarihi : 27.10.1999
Yayımlandığı Resmi Gazete :04.11.1999 tarih ve 23866 sayı

- ❖ Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun

Kanun Numarası : 5431
Kabul Tarihi : 10.11.2005
Yayımlandığı Resmi Gazete : 18.11.2005 tarih ve 25997 sayı

❖ Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

Kanun Numarası : 5018
Kabul Tarihi : 10.12.2003
Yayımlandığı Resmi Gazete : 24.12.2003 tarih ve 25326 sayı

❖ Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun Numarası : 5335
Kabul Tarihi : 21.04.2005
Yayımlandığı Resmi Gazete :27.04.2005 tarih ve 25798 sayı

❖ Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun Numarası : 5436
Kabul Tarihi : 22.12.2005
Yayımlandığı Resmi Gazete :24.12.2005 tarih ve 26033 sayı

❖ Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu

Kanun Numarası : 5502
Kabul Tarihi : 16.05.2006
Yayımlandığı Resmi Gazete :20.05.2006 tarih ve 26173 sayı

❖ Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun Numarası : 5538
Kabul Tarihi : 01.07.2006
Yayımlandığı Resmi Gazete :12.07.2006 tarih ve 26226 sayı

❖ Büyükşehir Belediyesi Kanunu, Belediye Kanunu, İl Özel İdaresi Kanunu ve Mahallî İdare Birlikleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun Numarası : 5594
Kabul Tarihi : 06.03.2007
Yayımlandığı Resmi Gazete :10.03.2007 tarih ve 26458 sayı

DiĞER KANUNLAR:

- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu
- 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu
- 2872 Sayılı Çevre Kanunu
- 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
- 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu
- 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu
- 5188 Sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun
- 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu ve bu kanunda değişiklik yapan 4178 Sayılı Kanun
- 2559 Sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu
- 4926 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu
- 2803 Sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu
- 832 Sayılı Sayıştay Kanunu
- Yıllık Bütçe Kanunları

YÖNETMELİKLER

- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Personeli Atama, Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği
- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Temsilciliklerinin Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik
- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teknik Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Havacılık Uzman Yardımcılığı ve Havacılık Uzmanlığı Sınav, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Gelirlerinin Tarh, Tahakkuk ve Tahsilatına İlişkin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- Uçak Pilotu Lisans Yönetmeliği (SHY-1)
- Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği (SHY-6A)
- Genel Uçak İşletme Yönetmeliği (SHY-6B)
- Çok Hafif Hava Araçları İşletme Yönetmeliği (SHY-6C)
- Sivil Hava - Araç Kazaları Soruşturma Yönetmeliği (SHY - 13)

- Havaalanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY-14A)
- Heliport Yönetmeliği (SHY-14B)
- Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY-22)
- Sivil Havacılık İstatistik Bilgiler Yönetmeliği (SHY-25)
- Hava Trafik Kontrol Hizmetleri Personeli Lisans ve Derecelendirme Yönetmeliği (SHY 65.01)
- Hava Trafik Hizmetleri ile Bağlantılı Emniyet Olaylarının Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik (SHY 65.02)
- Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Sertifika ve Lisans Yönetmeliği
- Hava Aracı Onaylayıcı Personel Yönetmeliği (SHY-66)
- Onaylı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği (SHY-145)
- Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşları Yönetmeliği (SHY-147)
- Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği
- Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (2002/49/EC)
- Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Bakım Sistemi Yönetmeliği (SHY-M)
- Sivil Hava Vasıtaları Tescil Yönetmeliği
- Uçuş Harekat Uzmanı (Dispeçer) Lisans Yönetmeliği (SHD-T-44)
- Uçakla Zirai Mücadele İşletme Yönetmeliği (SHGM-T-47)
- Türkiye Cumhuriyeti Sınırları İçinde İniş Veya Kalkış Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçları Malî Mesuliyet Sigortası Hakkında Yönetmelik
- Türk Hava Sahasında Uçuş Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçlarının Yaptırması Gereken Üçüncü Şahıs Malî Mesuliyet Sigortası Yönetmeliği
- Uçak Mürettebatı Belgelerinin Düzenlenmesine Ait Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Sivil Havameydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Güvenliğin Sağlanması, Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik, (97/9707)
- Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği
- Özel Güvenlik Teşkilatı Havameydanı Koruma Hizmetleri Yönergesi

1.4.2 Uluslararası Mevzuat

Üyesi bulunduğumuz uluslararası havacılık kuruluşları;

- Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı -ICAO
- Avrupa Sivil Havacılık Konferansı-ECAC
- Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyet Teşkilatı-EUROCONTROL
- Havacılık Otoriteleri Birliği-JAA

tarafından yayımlanan ve milli mevzuatın üzerinde olan konvansiyonlar, dokümanlar, ekler ve gereklilikler; üyelik yükümlülüklerimiz kapsamında uygulanmakta olup, gerekli görülen hallerde ulusal mevzuata aktarılmakta veya bu belgelere atıfta bulunmaktadır. Bunun yanı sıra uluslararası yürütülen faaliyetlerde, ülkemizin taraf olduğu ikili ve çok taraflı havacılık anlaşma hükümleri göz önünde tutulmaktadır.

Bu mevzuatları ayrıntısı ile ele alacak olursak, bunlar:

- 7.12.1944 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi (Şikago Sözleşmesi, EK-17)
- Hava Taşımalarında Bazı Suç ve Diğer Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşme.(TOKYO-1963 katılım tarihi 22.04.1975) Belge No:8364
- Uçakların Yasadışı Olarak Ele Geçirilmesinin Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Sözleşme (LAHEY-1970 katılım tarihi 31.03.1973) Belge No:8920
- Sivil Havacılığın Güvenliğine Karşı Kanundışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşme (MONTREAL-1971 katılım tarihi 22.06.1975)Belge No:8966
- Uluslararası Sivil Havacılığa Hizmet Veren Hava Limanlarında Kanundışı Şiddet Olaylarının Önlenmesine İlişkin Protokol (24.02.1988 (MONTREAL EK'i) Belge No:8966
- Gayri Kanuni Eylemlere Karşı Sivil Havacılığı Koruma ve Güvenlik Talimatı(ICAO Doc8973/6)
- Avrupa Sivil Havacılık Konferansı ECAC (Doc.30,Bölüm II Güvenlik)

olarak sıralanabilir.

II. BÖLÜM

2. DURUM ANALİZİ

2.1 Faaliyet Alanları

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, sivil havacılık uygulamalarının; kamu yararına, ekonomik ve sosyal gelişmelere, milli güvenlik amaçlarına uygun olarak, uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarında düzenlenmesini ve sürdürülebilir gelişimini sağlamak amacıyla, kural koyma, denetleme ve bu denetleme sonucu ortaya çıkan eksiklikler doğrultusunda gerekli yaptırımları uygulama konularında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bu doğrultuda, uluslararası sivil havacılık alanındaki gelişmeleri takip etmek, ilgili uluslararası kuruluşlara üye olmak, katkı veya katılma paylarını ödemek, bu kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak, sivil hava ulaştırması konusunda ülke politikalarını belirlemek, ikili ve çok taraflı anlaşmaların çalışmalarına katılmak ve bunları sonuçlandırmak, Türk hava aracı siciline kaydedilecek sivil hava araçlarının tescil ve sicil işlemlerini uluslararası standartlara uygun olarak yapmak, sivil havacılık sektörünün gelişimini sağlayacak tedbirleri almak ve gerekli düzenlemelerin yapılması hususunda ilgili kuruluşlara önerilerde bulunmak üzere çalışmalarını yönlendirmektedir.

Genel Müdürlük yukarıdaki faaliyetleri ana hizmet birimleri marifetiyle yürütmektedir. Genel Müdürlüğün ana hizmet birimleri ve bu birimler tarafından sunulan hizmetler aşağıda yer almaktadır:

Uçuş Standartları Daire Başkanlığı tarafından sunulan hizmetler:

- Sivil havacılık faaliyetlerinde bulunmak isteyen gerçek ve tüzel kişilere verilecek izin, ruhsat ve diğer yetkilendirmelerin esaslarını ve şartlarını uluslararası standartlara uygun olarak düzenlemek, gerekli izinleri vermek; bu işletmelerin faaliyetlerini denetlemek, yetkilerini yenilemek ve gerektiğinde iptal etmek, bu amaçla yapılan uygulamalara ait kayıtları tutmak.
- Hava araçları ile gövde, motor, pervane, elektrik ve elektronik cihaz ve sistemleri ve parçaları ile hava araçlarında kullanılan diğer teçhizatın uluslararası mevzuata uygun olarak uçuşa elverişlilik standartlarını belirlemek, bu kapsamda gerekli belge ve sertifikaları düzenlemek, denetlemek, yenilemek, iptal etmek ve kayıtlarını tutmak.

- Ülkemizde üretilen hava aracı gövde, motor ve pervane ile diğer donanımların sivil hava araçlarında kullanımına imkan sağlayacak uçuşa elverişlilik ve gürültü standartlarını belirlemek; tasarım, üretim, bakım, onarım, tadilat ve yenileme yapan işletmeleri belirlenen standartlara uygun olarak yetkilendirmek, bu konuda denetlemeler yapmak, ilgili belgeleri düzenlemek, onaylamak, yetkileri yenilemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak.
- Sivil havacılık alanında yeterlik belgesi gerektiren hava trafik hizmetleri dışındaki personelin lisans ve sertifika işlemlerine esas olan düzenlemeleri yapmak, belgeleri vermek, onaylamak, yenilemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak.
- Yeterlik belgesi gerektiren personelin ihtiyaç duyduğu eğitimlere ve sağlık koşullarına ait standartları belirlemek, bu personeli yetiştiren eğitim ve sağlık kuruluşlarını yetkilendirmek, yapılan uygulamaların uluslararası standartlara uygunluğunu denetlemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak.
- Sivil havacılık işletmelerinin her türlü faaliyetleri ile bu faaliyetlerinde kullandıkları sistem, tesis, donanım ve belgelerini, uluslararası sivil havacılık standartlarına uygun olarak, mevzuatla belirlenmiş usûl ve esaslar içinde yürütmelerini denetlemek.
- Sivil hava trafiğine açık havaalanlarını kullanan yerli ve yabancı tescilli hava araçları ve bunların mürettebatını, uçuş emniyetinin sağlanmasını teminen uluslararası kurallar çerçevesinde denetlemek, gerekli önlemleri almak ve yaptırımlar uygulamak.
- Türk hava aracı sicilinde kayıtlı olan sivil hava araçlarının Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasına uygun olarak başka bir Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı üyesi ülke tarafından yetkilendirilmiş olan işletme bünyesinde operasyon yapma şartlarını ve ilgili ülke ile operasyon sorumluluklarını belirlemek, yetki devri yapmak veya almak, denetlemek, yaptırım uygulamak ve kayıtları tutmak, başka bir Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı üyesi ülke sicilinde kayıtlı olan sivil hava araçlarının, Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasına uygun olarak Türkiye'de Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş olan bir işletme bünyesinde operasyon yapma şartlarını ve ilgili ülke ile operasyon sorumluluklarını belirlemek, yetki devri yapmak veya almak, denetlemek, yaptırım uygulamak ve kayıtları tutmak.
- Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatına üye başka bir ülke ya da uluslararası bir kuruluş tarafından tanzim edilmiş ya da geçerli kılınmış bir uçuşa elverişlilik sertifikasını, bu sertifikaların tanzim ya da geçerlik şartlarını Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı standartlarının üzerinde ya da eşit olması koşuluyla geçerli kılmak.

- Ülkemiz tescilindeki tüm uçakların, belirlenen kurallara göre her zaman uçuşa elverişli olup olmadığını denetlemek, uygunluk sağlanmayan durumlarda uçuşa elverişlilik sertifikalarını askıya almak veya iptal etmek.
- Yeterlik belgesi alacak personelin belge alması ile ilgili usul ve esasları belirlemek, bunların yürütülmesini sağlamak.
- Yeterlik belgesi alacak personeli yetiştiren kurumların eğitim esaslarını belirlemek, bunları ruhsatlandırmak, denetlemek ve kayıtlarını tutmak.
- Yeterlik belgesi verilmesi ile yenilenmesi hususunda teorik ve uygulamalı sınavların yapılması veya yaptırılması için yetki verilecek kuruluşları belirlemek ve uygunluğunu denetlemek.
- Uçucu personelin uçuş görev saatlerine ve çalışma şartlarına ilişkin düzenlemeleri yapmak ve uygulamalarını denetlemek.
- Alkol, uyuşturucu ve diğer uyarıcı maddelerin etkisi altında iken uçuş operasyon ya da hizmetleri ile ilgili görevlerin ifa edilmemesi için gerekli önlemleri almak.
- Kurulmuş veya kurulacak olan tüm havacılık işletmelerini, organizasyon, mali yapı ve personel yapısı ile ilgili olarak belirlenen şartlara uygunluğu bakımından denetlemek veya denetletmek.
- Havacılık işletmelerine işletme ruhsatı vermek için oluşturulacak inceleme komisyonunun sekreterlik hizmetlerini yürütmek.
- Sivil hava araçlarının tescil işlemlerini yapmak, tescilden düşmek ve kayıtlarını tutmak, yasal yollardan konulması istenen her türlü hukuki kısıtlamaları işlemek, uçuşlarını durdurmak.

Hava Ulaşım Daire Başkanlığı tarafından sunulan hizmetler:

- Tüm uçuş operasyonlarının milli kurallar, ikili ve çok taraflı anlaşmalar ve ilgili mevzuat çerçevesinde yapılmasını sağlamak ve denetlemek.
- Türkiye'ye sefer yapan yabancı hava taşıma işletmelerinin uçuş tarifelerini ve seferlerini incelemek, onaylamak ve izinlerini vermek.
- Türkiye üzerinden geçen tüm sivil uçaklara uçuş izni vermek.
- Hava taşıma işletmelerinin hat taleplerini değerlendirmek.
- İkili veya çok taraflı hava ulaştırma anlaşmalarını yapmak ve anlaşma hükümlerine uyulup uyulmadığını denetlemek.

- Hava aracı hareketleri, yolcu, kargo ve posta trafiği ile ilgili istatistiksel veri ve eğilimleri değerlendirmek.
- Yolcu hakları ile ilgili uluslararası alanda belirlenen kuralları uygulamak için gerekli düzenlemeleri yapmak ve denetlemek.
- Trafiği yoğun havaalanlarında slot uygulanmasını sağlamak, bu konuda gerekli düzenlemeleri yapmak ve takip etmek.

Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı tarafından sunulan hizmetler:

- Sivil terminal ve kontrol sahaları, hava trafik hizmetleri ile ilgili hava sahası düzenleme çalışmaları yapmak, ilgili sivil ve askeri kurum ve kuruluşlar ile koordinasyonu sağlamak.
- Hava trafik yönetim hizmetlerinin düzenli, emniyetli, süratli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesi için ilgili kuruluşlar ile koordinasyon içinde planlamalar yapmak, kural koymak ve uygulanmasını sağlamak.
- Hava hadiselerini incelemek, incelemek ve değerlendirmek, konuyla ilgili kişi ve kurumlara gerekli uyarıları yapmak ve gerekli önlemleri alarak koordinasyonu sağlamak.
- Uçuş operasyonu ile ilgili personele herhangi bir havacılık kolaylığı, hizmeti, yöntemi ya da bir tehlikenin varlığı, koşulları ve değişikliğine ilişkin bilgileri zamanında duyurmak amacıyla NOTAM ile Havacılık Bilgi Yayınının güncel olarak yayınlanmasını sağlamak.
- Hava arama kurtarma konusunda koordinasyonu sağlamak.
- Hava trafik yönetimi ile ilgili yapılan anlaşmaların uygulanmasını takip etmek.
- Havacılık haberleşmesi ve uygulamalarını takip etmek ve bu çerçevede frekans koordinasyonunu sağlamak.
- Havacılık meteorolojisi ile ilgili çalışmaları koordine etmek, uygulanmasını sağlamak.
- Sivil hava araçlarının kamu ve uçuş emniyeti ile hava seyrüsefer güvenliği bakımından uyması gereken düzenlemeleri yapmak, denetlemek, hava trafik yönetim hizmetleriyle ilgili önlemler almak ve ilgili personelin lisanslandırılma esaslarını belirlemek, takibini yapmak, yenilemek ve iptal etmek.
- Yasak, tahditli ve tehlikeli sahaların belirlenmesi aşamasında askeri ve sivil kuruluşların görüşlerini alarak gerekli işlemleri başlatmak.
- Hava trafik personeline eğitim verecek kurumların eğitim esaslarını belirlemek, bunları ruhsatlandırmak, denetlemek ve kayıtlarını tutmak.

Havaalanları Daire Başkanlığı tarafından sunulan hizmetler:

- İnşa edilecek sivil havaalanları, helikopter iniş-kalkış alanları, deniz hava tesisleri ve sivil havacılıkta kullanılacak her türlü iniş-kalkış pistlerinin yer seçimine ait kriterleri belirlemek, uygulamaları denetlemek.
- Mevcut sivil havaalanları ile helikopter iniş-kalkış alanları ve deniz hava tesislerinin işletilmesine ve geliştirilmesine ait esasları belirlemek ve uygulamaları denetlemek.
- Sivil hava trafiğine açık havaalanlarının sertifikalandırılma esaslarını belirlemek ve uygulamaları denetlemek.
- Sivil havaalanlarının mânia planlarını hazırlamak, planlara uyulması konusunda ilgili kuruluşlar ile iş birliği yapmak, yerel yönetimlerin mânia planı kapsamında hazırlayacakları imar planlarına uygun görüş vermek.
- Sivil havaalanlarının diğer amaçlarla kullanılmasına ilişkin esasları belirlemek, ilgili kuruluşlara bildirmek ve iş birliği sağlamak.
- Havaalanlarında görev alacak hizmet sağlayıcılarının yetkilendirilmesi ile ilgili düzenlemeleri yapmak, ulusal mevzuat hükümlerine uygun olarak emniyetli ve güvenli bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere gerekli önlemleri almak veya aldirtmak, denetlemek ve uygulamaları takip etmek.
- Havaalanı kolaylıkları konusunda uluslararası standartların uygulanmasını sağlamak ve takip etmek.
- Hava kargo acentelerinin yetkilendirilme usul ve esaslarını belirlemek ve denetimler yapmak.

Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığı tarafından sunulan hizmetler:

- Sivil havacılık güvenliğini tehdit eden yasa dışı müdahaleler ile diğer tehlikelerin önlenmesi için gerekli tedbirleri almak.
- Uluslararası güvenlik standartlarının sivil havacılık sektöründe uygulanması için gerekli tedbirleri almak, takip etmek ve denetlemek, uluslararası standartlara uygun nitelikte "Temel Havacılık Güvenliği" eğitimlerinin periyodik olarak verilmesini sağlamak, uygulanmasını takip etmek.
- Kuraldışı ve kabul edilmeyen yolcuların taşınması ile ilgili düzenlemeler yapmak ve denetlemek.
- Tehlikeli maddelerin hava yolu ile taşınması ile ilgili düzenlemeler yapmak ve denetlemek.

- Havaalanı giriş kartlarının usul ve esaslarını belirlemek, basımını yapmak veya yaptırmak, ücreti karşılığında dağıtımını sağlamak.
- Hava kargo acentelerinin güvenlik kurallarına uymaları konusunda gerekli düzenlemeleri ve denetimleri yapmak

2.2 Kuruluşun Mevcut Kaynakları

2.2.1 Mali Kaynaklar

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü(SHGM), Genel Bütçeye tabi bir kuruluş iken 10.11.2005 tarih ve 5431 sayılı Kanunun 33üncü maddesinde yer alan “10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (II) sayılı cetvele "51- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü" ibaresi eklenmiştir” hükmü gereğince Ulaştırma Bakanlığına bağlı, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz bir kuruluş olarak yeniden yapılandırılmıştır.

Yapılan yeni düzenleme ile SHGM'nin, genel bütçeye bağıllığı ortadan kaldırılmış, Kanunla verilen görev ve yetkiler çerçevesinde kendi gelirini oluşturup, bütçe giderlerini tayin etme imkânına kavuşturulmuştur. Böylelikle, uluslararası alanda yaşanan zorlukların bu sayede aşılması öngörülmüş, altyapının yeniden oluşturulması gibi son derece zor ve masraflı bir süreci kendi gelir imkânları ile daha kolay aşılabilmesi amaçlanmıştır.

Öte yandan, mevcut kuruluş kanunu ile özel bütçesine kavuşan SHGM, mali sistemini 5431 sayılı kanunda mali hizmet birimine ilişkin kadrolar oluşturulmadığı için tamamlayamamıştır. En kısa süre içerisinde kadroların 5431 Sayılı kanuna eklenmesi hedeflenmektedir.

2007 Yılı Bütçe Kanununa göre;

GELİRLER (YTL)

	2007	2008	2009
TOPLAM GELİR	23.656.000	24.382.000	25.020.000

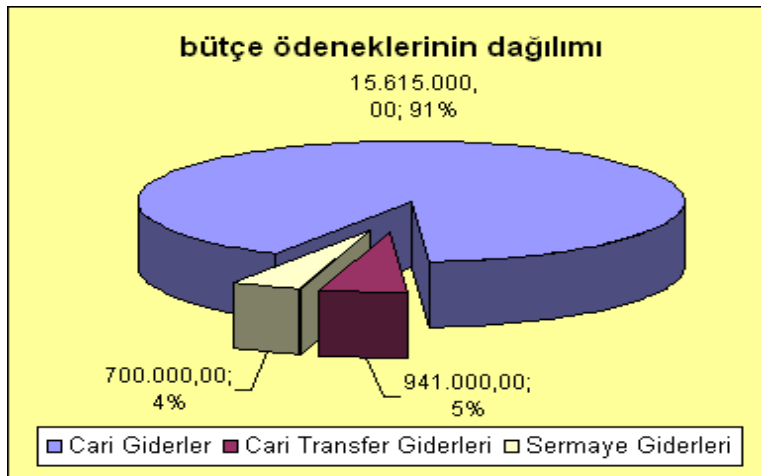
ÖDENEKLER (YTL)

	2007	2008	2009
GENEL KAMU HİZMETLERİ	5.402.600	5.649.320	5.804.570
KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	215.000	224.675	232.550
EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	11.638.400	12.200.345	11.970.190
GENEL TOPLAM	17.256.000	18.074.340	18.007.310

GİDERLER (YTL)

Cari Giderler	15.615.000,00
Cari Transfer Giderleri	941.000,00
Sermaye Giderleri	700.000,00
TOPLAM	17.256.000,00

2007 Yılı için Bütçe Ödeneği Dağılımı;

2.2.2 İnsan Kaynakları

Kuruluşundan beri sektöre yetişmiş eleman yönünden altyapı oluşturan Genel Müdürlüğün önemli sorunlarından biri olan eleman kaybının önlenmesi amacıyla; 5431 sayılı Kanun ile teknik eleman, pilot, havacılık uzmanı ve meslek elemanları kadrolarında yer alan personelin idari hizmet sözleşmesi ile istihdam edilmesi sağlanmış ve bir kısım teknik personelin özlük haklarında iyileştirmeler yapılmıştır. Ancak, hizmet verilen sektörün ekonomik gücü ve genişliği göz önüne alındığında gelinen noktada zayıf bir tablo çizilmektedir.

2010 yılına kadar mevcut personel sayısının 5 ila 10 kat oranında arttırılarak teknik personelin yanı sıra, iş ve işlemlerin yürütülebilmesi için elzem olan idari hizmet personeli sayısının da 200'ün üzerine çıkarılması gerekmektedir. İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği ile Ana Hizmet Birimlerinde hâlihazırda personel yetersizliği bulunmaktadır.

Özellikle Ana Hizmet Birimlerinde idari hizmet kadrosu bulunmamakta, memurlar eliyle yürütülmesi gereken mali ve idari hizmetler, yardımcı hizmet birimlerine devredilmiş durumdadır. 2009 yılına kadar kadro eksikliklerinin giderilerek yürütülen faaliyetlerin düzgün ve doğru bir şekilde yapılması her kurum için vazgeçilmez şarttır.

Havacılık sektörünün gerektirdiği uluslararası geçerliliği olan yabancı dil bilgisine sahip, uluslararası literatüre hâkim veya öğrenme kabiliyetinde olan mevcut personelin tespiti ve yeni personel istihdamı sonrasında eğitime ağırlık verilmesi gerekmektedir. Yabancı dil bilen personelin kurum bünyesinde tutulabilmesi amacıyla, gerek sözleşmeli gerekse geçici olarak Genel Müdürlükte çalışan ve yabancı dil bilgisi KPDS veya eşdeğer sınavlar ile belgelenmiş çalışanların mali durumlarının iyileştirilmesine yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, 5431 sayılı Kanun ile ICAO, ECAC ve JAA'in belirlediği havacılık personeli profilini oluşturmak amacıyla, gerek personel atama ve görevde yükselme yönetmeliği, gerekse havacılık uzman yardımcılığı ve uzmanlığı yönetmeliği ile bu yönde düzenleyici hükümler öngörülmüştür.

5431 sayılı Kanun ile;

- ✓ 1 Genel Müdür,
- ✓ 2 Genel Müdür Yardımcısı,
- ✓ 6 Daire Başkanı,
- ✓ 1 Hukuk Müşaviri
- ✓ 2 Müstakil Birim Müdürü,
- ✓ 14 Müdür,

idareci kadrosu ile 657 Sayılı Devlet Memuru Kanununa tabi toplam 64 Devlet Memuru kadrosu, yeni tahsis edilen;

- ✓ 40 Havacılık Uzman Yardımcılığı ve Havacılık Uzmanlığı,
- ✓ 5 Kontrol Pilotu,
- ✓ 40 Mühendis,
- ✓ 5 Hava Trafik Kontrolörü,
- ✓ 5 AIM (Havacılık Bilgi Yönetimi) Uzmanı

olmak üzere toplam 95 İdari Hizmet Sözleşmeli kadro ve

- ✓ Mühendis,
- ✓ Uzman,
- ✓ Kontrol Pilotu,
- ✓ Tercüman-Mütercim,
- ✓ Programcı

unvanlarından oluşan 93 adet 657 sayılı Kanunun 4/B maddesine tabi sözleşmeli personel kadrosu olmak üzere toplam 255 adet kadro belirlenmiştir.

Fiilen Çalışan Personele İlişkin Veriler

Ekim 2007 sonu itibariyle İstanbul ve Antalya Temsilciliklerinde 4 olmak üzere fiilen çalışan toplam 137 adet personele ait veriler ve grafikler aşağıda belirtildiği şekildedir:

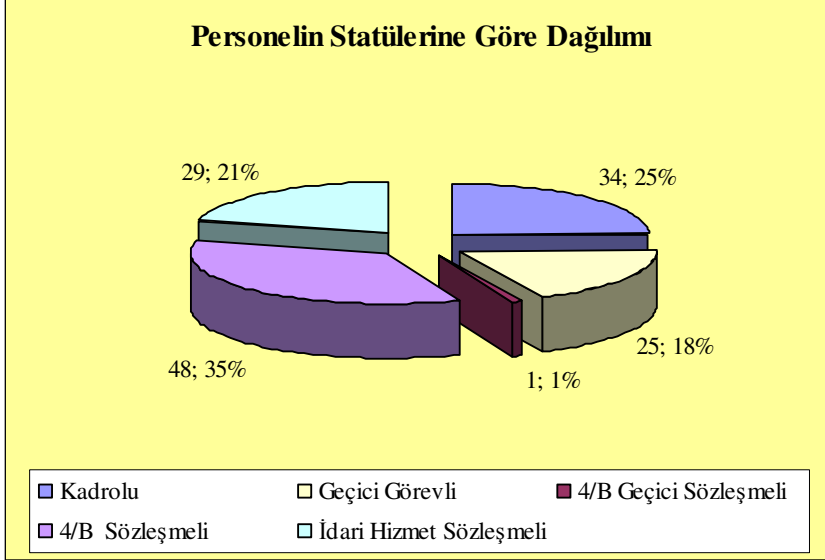
ÇALIŞANLARIN STATÜLERİNE GÖRE DAĞILIMI	
Kadrolu	34
Geçici Görevli	25
4/B Geçici Sözleşmeli	1
4/B Sözleşmeli	48
İdari Hizmet Sözleşmeli	29

ÇALIŞANLARIN YAŞ DAĞILIMLARI	
20-25 Yaş	15
25-35 Yaş	67
35-45 Yaş	34
45-55 Yaş	19
55-65 Yaş	2

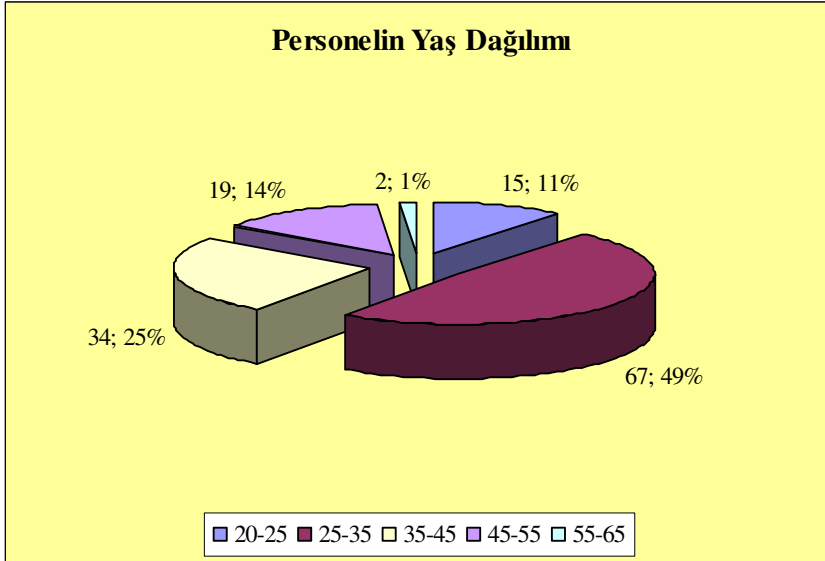
ÇALIŞANLARIN EĞİTİM DURUMLARINA GÖRE DAĞILIMI	
Ortaokul	1
Lise	7
Yüksekokul	12
Lisans	101
Yüksek lisans	14
Doktora	2

PERSONELİN SOSYAL GÜVENCE DAĞILIMI	
Emekli Sandığı	88
SSK	49

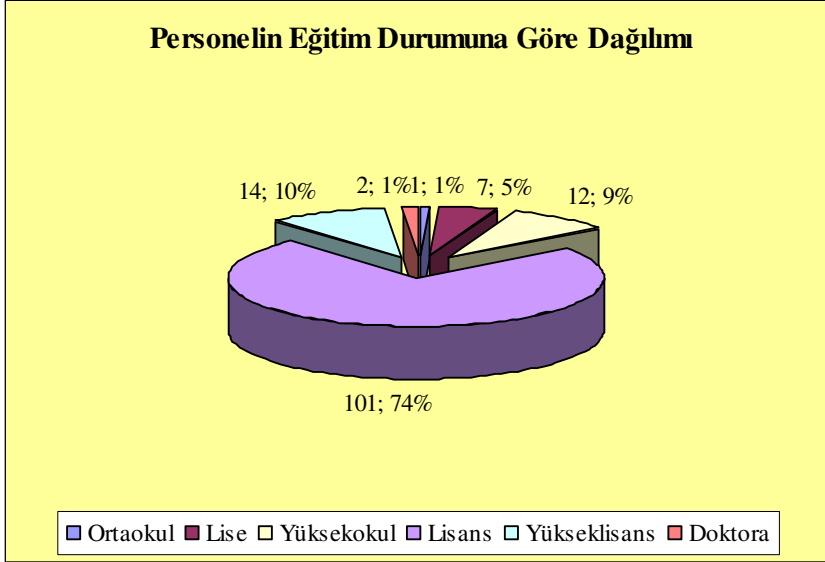
Çalışan Personelin Statülerine Göre Dağılım Grafiği

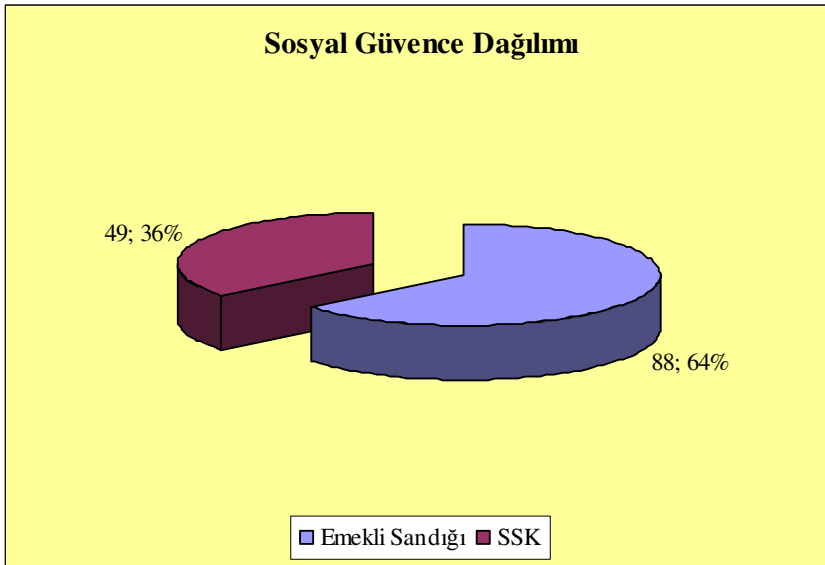
Çalışan Personelin Yaş Dağılım Grafiği

Çalışanların Eğitim Durumlarına Göre Dağılım Grafiği

Çalışanların Sosyal Güvence Dağılım Grafiği

Havacılık Sektörü, faaliyetlerinin % 80'i teknik ağırlıklı olan, uluslararası kural ve talimatların ulusal mevzuatla birlikte paralel yürütüldüğü bir alandır. Bu nedenle Havacılık sektörünün uluslararası kural ve gereklerini sağlayabilecek eleman temini hususunda, gerek 5431 sayılı Kanun gerekse de personel ve mesleki hususlara ilişkin yönetmeliklerde düzenlenen hükümler dikkate alınmakta olup, gerekli personel alımları hassasiyetle sürdürülmektedir.

Yeni mevzuatla birlikte personel seçimi kurallara bağlanmış ise de, “deneyim ve kurumsal hafıza” açısından eski ve deneyimli mevcut personel azlığı bir eksiklik olarak hissedilmektedir. Kurumsal hafıza açısından Genel Müdürlükte 10 yıldan fazla hizmeti geçmiş, deneyimli personel yüzdesi bugün itibariyle %10 seviyesindedir.

Öte yandan, kurumsal hafıza açısından bir dezavantaj olarak görülen bu seviyenin, genç elemanların eğitilerek sektöre ve uluslararası havacılık kurallarına adapte edilmesi ile kurumun geleceği açısından bir avantaj olabileceği düşünülmektedir.

Kuruluşun dinamik yapısını sürdürmesi, yeni fikirlere açık olması, o kuruluştaki genç elemanlarla mümkün olabilmektedir. SHGM bu yeni durumu bir avantaj olarak kullanıp geleceği, eğitilmiş ve altyapısı tam oturmuş genç elemanlarla oluşturacaktır.

Bu bağlamda, yukarıda sayılan durum karşısında amaçlanan hedeflere ulaşabilmek amacıyla personel yapısının güçlendirilmesi önem taşımaktadır. İnsan kaynaklarının üçte biri geçici personele dayanan düzenleyici ve denetleyici bir işleve sahip Genel Müdürlüğün idari kapasite açısından güçlü olabilmesi için en kısa sürede Genel Müdürlük bünyesinde çalışmakta olan geçici personele ilişkin kadroların alınması ve bu kadroların geliştirilmesi gerekmektedir.

Havacılık sektörü gibi yüksek maliyetlerle çalışılan bir ortamda Genel Müdürlük personelinin mali yönden desteklenebilmesi ve özel sektöre personel kaçışının önlenmesi amacıyla Cumhuriyetin ilk yıllarından beri düşünülmüş ve 1980'li yıllara kadar uygulanmış olan Havacılık Tazminatının getirilmesi günümüz ekonomik koşullarında kaçınılmaz hale gelmiştir. Genel Müdürlüğün kendi gelirleri ile genel bütçeden pay almaksızın ayakta durabildiği de göz önüne alındığında yapılan işin karşılığının Genel Müdürlük çalışanlarına aldıkları mali, idari ve teknik riskin bir karşılığı olarak ödenmesi etik açıdan bir zorunluluktur.

2.3 Kuruluşun Yürüttüğü Faaliyetler, Durum ve Gelişme Eğilimleri

2.3.1 Yürütülen Faaliyetler

Sivil havacılık faaliyetlerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarında düzenlenmesini ve sürdürülebilir gelişimini sağlamak amacıyla kural koyma, denetleme ve bu denetlemeler sonucu ortaya çıkan eksiklikler doğrultusunda gerekli yaptırımları uygulama konularında faaliyetlerini sürdüren SHGM'nin 5431 Sayılı Kanun çerçevesinde güçlendirilen yapısı ile yürütülen faaliyetlerin kapsamı ve etkinliği de geliştirilmiştir. Etkinliğin ve verimliliğin ileriki yıllarda da aynı şekilde sürdürülebilmesi için personel sayısının ve niteliklerinin geliştirilmesi ve bunun bir sisteme bağlanması gerekmektedir.

2.3.1.1 Mevzuat Çalışmaları

2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Türk Sivil Havacılık Sektörünün tanımı, ilkeleri, uygulama alanları ve çıkarılması gereken ikincil mevzuatlar (Kararname, tüzük, yönetmelik, tebliğ) saptanmıştır. Kanunun öngördüğü ikincil mevzuatlar, kanunun yürürlüğe girişi sonrasında hızla hazırlanarak yürürlüğe konulmuş, ancak gelişen ve büyüyen sektörün dinamik yapısı nedeniyle sık sık mevzuat revizyonları yapılmış veya yönetmeliğe ilişkin tebliğler ve talimatlar yayımlanmıştır.

2006 yılı içerisinde; revizyonu gerekli görülen mevzuatlar ve 5431 sayılı Kanun ile yeni tanımlanmış olan görev ve yetkiler kapsamında çıkarılması öngörülen yönetmelik ve kararname hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur.

- 2920 sayılı “Türk Sivil Havacılık Kanunu”, Uluslararası Kuruluşlara olan üyeliklerden doğan yükümlülükler ve AB Üyeliği perspektifinde 2006 yılı içerisinde tamamlanan ve devam eden mevzuat ve revizyon çalışmaları:
 - Hava Trafik Yönetim Hizmetleri ile Bağlantılı Emniyet Hadiselerinin Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik (SHY 65-02) (Yayımlandı)
 - Hava Trafik Kontrolörü Lisans Yönetmeliği (SHY 65-01) (Yayımlandı)
 - Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Sertifika/Lisans Yönetmeliği (Yayımlandı)
 - Türk ve Yabancı Sivil Hava araçları Mali Mesuliyet Sigortası Yönetmeliği (Yayımlandı)

- Uçak Pilotları Lisanslandırma Yönetmeliği (SHY-1) (Yayımlandı)
- Bakım Eğitim Kuruluşları Yönetmeliği (SHY 147) (Yayımlandı)
- Havaalanı Terminal İşletmeciliği Talimatı (SHT 14A.01) (Yayımlandı)
- İkrâm Hizmetleri Güvenliği (Milli Sivil Havacılık Güvenliği Programının (MSHGP 19. Eki - Yayımlandı)
- Kabinde ve Steril Alanlarda Bulundurulması Yasaklı Maddeler ile Yolcu/Kabin Ekibi Tarafından Taşınmasına İzin Verilen Tehlikeli Maddeler (MSHGP'nın 20. Eki- Yayımlandı)
- Slot Uygulama Prensipleri Talimatı (SHT SLOT) (Revize edildi)
- Helikopter Pilotları Lisanslandırma Yönetmeliği (SHY-2) (Taslak)
- Hava aracı Bakım Teknisyen Lisans Yönetmeliği (SHY 66) (Revizyon-Taslak)
- Onaylı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği (SHY 145) (Revizyon-Taslak)
- Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği (SHY 6A) (Revizyon-Taslak)
- Çok Hafif Hava Araçları İşletme Yönetmeliği (SHY 6C) (Revizyon-Taslak)
- Tescil Yönetmeliği (Taslak)
- Hava Trafik Yönetimi Hizmet Sağlayıcıları Tarafından Emniyet Yönetim Sisteminin Kullanılması Yönetmeliği (Taslak)
- Hava Trafik Yönetiminde Risk Değerlendirme ve Azaltma Yönetmeliği (Taslak)
- Hava Trafik Yönetim Sistemlerinde Yazılım Yönetmeliği (Taslak)
- Havacılık Bilgi Yönetimi Personeli Lisans Yönetmeliği (Taslak)
- Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY 22) (Revizyon-Taslak)
- Hava Arama Kurtarma Yönergesi (Taslak)
- Deniz Uçağı Eğitim Talimatı (Taslak)
- İnsansız Hava Araçları Talimatı (Taslak)
- Planör Uçuş ve Planör Pilotları Talimatı (Taslak)
- Kontrolsüz havaalanlarının yapımı ve işletimi konusundaki esas ve usullerine ilişkin Talimat (SHT 14-A.02) (Taslak)
- Tehlikeli Maddelerin Taşınması Yönetmeliği (Taslak)

- 5431 Sayılı “Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri” hakkında Kanun çerçevesinde yürütülen çalışmalar:
 - Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Temsilciliklerinin Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik (Yayımlandı)
 - Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Personeli Atama, Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği (Yayımlandı)
 - Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teknik Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (Yayımlandı)
 - Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Havacılık Uzman Yardımcılığı ve Havacılık Uzmanlığı Sınav, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (Yayımlandı)
 - Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Gelirlerin Tarh, Tahakkuk ve Tahsilâtına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (Yayımlandı)
 - Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde İdari Hizmet Sözleşmesi ile Çalıştırılacak Personel Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı (Yayımlandı)
 - Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde Teknik Denetçi Olarak Görevlendirilen Personele Ödenecek Sivil Havacılık Denetleme Tazminatına İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı (Yayımlandı)

Görüldüğü üzere, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, çok geniş bir mevzuat havuzunda çalışmaktadır. Gelişmekte olan Sivil Havacılık sektöründe günün ihtiyaçlarına cevap verebilmek amacıyla sürekli olarak yeni mevzuatların hazırlanması ve bununla birlikte mevcut mevzuatında yenilenmesi ve geliştirilmesi şart hale gelmektedir. Mevcut 137 personel ve sözleşme kadroları ile 255'e ulaşma imkânı bulunan şartlarda idari, mali, teknik hizmetlerin görülmesinin yanı sıra tüm Türkiye çapında hava alanlarında denetleme yapılması hâlihazırda oldukça yoğun çalışma tempolarını gerektirmektedir. Tüm bu işlerin üzerine mevzuatların güncellenmesinin de mevcut personel sayısı ile yapılması sağlıklı bir yaklaşım olarak değerlendirilemez. Mevzuat güncellemeleri ve takibi üzerine özel ihtisas sahibi kadroların oluşturulması havacılık sektörüne yön vermesi arzu edilen bir kurum için olmazsa olmazlardan birisidir.

2.3.1.2 Denetim Faaliyetleri

Birincil önceliği havacılık emniyeti ve güvenliğinin en üst seviyede sağlanması olan Genel Müdürlük bünyesinde sektöre yönelik olarak denetleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. 2006 yılı içerisinde faaliyet alanı itibariyle gerçekleştirilmiş olan denetlemeler ve denetlemelerin yıllar itibariyle gelişimi aşağıda ayrıntılandırılmıştır.

Operasyon Denetlemeleri

2003 yılı sonrasında hızla gelişen havacılık sektöründe Aralık 2006 rakamlarıyla 20 Havayolu İşletmesi, 31 Genel Havacılık ve 55 Hava Taksi işletmesi faaliyette bulunmaktadır. Söz konusu havayolu, hava taksi, genel havacılık ve balon işletmelerine yönelik olarak 2006 yılı içerisinde toplam 63 operasyon denetlemesi gerçekleştirilmiştir.

Bunun yanı sıra, Tehlikeli Madde taşıma yetkisi, düşük görüş operasyonları, simulator, kokpit eğitim ve kabin eğitim konularında olmak üzere ilgili İşletmelere yönelik 29 adet özel yetki denetlemesi yapılmıştır.

Yıllar itibariyle gelişim tabloları

HAVA TAŞIMA İŞLETMELERİNE YAPILAN AOC ve OPERASYON DENETLEMELERİ					
	2002	2003	2004	2005	2006
Ocak	2	4			2
Şubat	1		1		1
Mart	4		3	4	4
Nisan	5	1	2	3	5
Mayıs	6	4	3	4	2
Haziran		1	1	1	3
Temmuz	3	3	1	1	8
Ağustos		5		2	6
Eylül	1	7	1	6	8
Ekim	4	6	1	4	8
Kasım	4	2		1	12
Aralık	2	4	2	2	4
Yıllık Toplam	32	37	15	28	63

HAVA TAŞIMA İŞLETMELERİNE YAPILAN ÖZEL YETKİ ve WET-LEASE DENETLEMELERİ					
	2002	2003	2004	2005	2006
Ocak			1	1	2
Şubat				1	6
Mart					2
Nisan					
Mayıs			1		2
Haziran					2
Temmuz	3	1	1	1	1
Ağustos		1	3	4	4
Eylül			1	3	3
Ekim				7	1
Kasım				4	4
Aralık				3	2
Yıllık Toplam	3	2	7	24	29

Bakım Denetlemeleri

Bakım alanında yapılan denetlemeler ise Onaylı Bakım Kuruluşlarına yapılan 145 ve Türkiye'de yerleşik olan Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşlarına yönelik olarak yapılan 147 denetlemeleri olarak ayrılmaktadır.

2006 yılı içerisinde, SHY-145 Onaylı 25 Bakım kuruluşunun yetki belgesi temdit edilmiş ve 5 Bakım kuruluşuna SHY-145 bakım yetkisi tanzim edilmiştir. 39 Bakım Kuruluşuna toplamda 49 denetleme yapılmıştır.

Nisan 2006 tarihinde yürürlüğe giren Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşları Yönetmeliği SHY-147 hükümleri doğrultusunda 2006 yılı içerisinde yapılan 147 denetlemeleri sonrasında 2 kuruluşa yetki verilmiştir.

Bakım Kuruluşlarına yönelik olarak yapılan 145 denetimlerinin yıllar itibariyle gelişimi ise aşağıdaki tablo'da yer almaktadır.

YIL	ONAYLI BAKIM KURULUŞLARI
2002	19
2003	29
2004	26
2005	31
2006	49

Uçuş Eğitim Organizasyonu (FTO) Ve Tip İntibak Eğitim Organizasyonu (TRTO) Denetlemeleri

2005-2006 yıllarında yapılan FTO ve TRTO denetlemeleri aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

YIL	FTO	TRTO
2005	21	14
2006	16	13

Uçuş ve Tip Eğitimi Organizasyonlarında eğitim alan Pilot ve Pilot adaylarına yönelik 1050 saat kontrol uçuşu denetimi yapılmıştır.

Havacılık Sağlık Denetlemeleri

Uçucu personel sağlık muayenelerini yapmakta olan veya yetki başvurusunda bulunan hastanelerin “Havacılık Tıp Merkezi” yetkilendirme ve yetki yenilemesine ilişkin denetimler, Genel Müdürlüğümüzce 2002 yılında başlatılmış ve sürdürülmektedir. Uçuş Tabipliği ve Fizyolojik Eğitim Kurslarının oluşturulması ve 2 dönemde 25 hekime kurs verilerek uçuş tabiplerinin yetiştirilmesini takiben, uçuş tabibi bulunmayan 35 hastanenin yetkisi 19.09.2003 tarihi itibarıyla iptal edilmiştir.

2006 yılında Havacılık Tıp Merkezi denetimlerine ve uçucu personel sağlık muayene rapor ve tetkiklerinin kontrolüne hız verilmiş, 11 hastane denetime tabi tutulmuş ve bu denetimler sonucunda 5 yeni hastane, 9 yeni uçuş tabibi yetkilendirilmiş, 1 yetki iptal edilmiş, 2 yetki askıya alınmış, 2 yetki yenilemesi yapılmıştır. Bunun yanı sıra, uçucu personel sağlık muayene rapor ve tetkiklerinin incelenmesi sonucu 658 sağlık sertifikası düzenlenmiş, 139 pilot ve uçuş mühendisine kısıtlama getirilmiş ve 25 pilot hakkında uçuş men kararı alınmıştır.

Havacılık Tıp Merkezlerine yönelik yapılan denetimlerin ve yetkilendirmelerin yıllar itibariyle dağılımı ve gelişimi ise aşağıdaki tablo'da yer almaktadır.

Yıl	Denetim Sayısı	Yetki İptal Sayısı	Askıya Alınan Yetki Sayısı	Yetkilendirme Sayısı	Yıl Sonu Yetkili Hastane Sayısı
2002	5	-----	-----	6	41
2003	4	35	-----	2	8
2004	7	-----	3	1	6
2005	3	-----	-----	6	12
2006	11	1	2	5	14

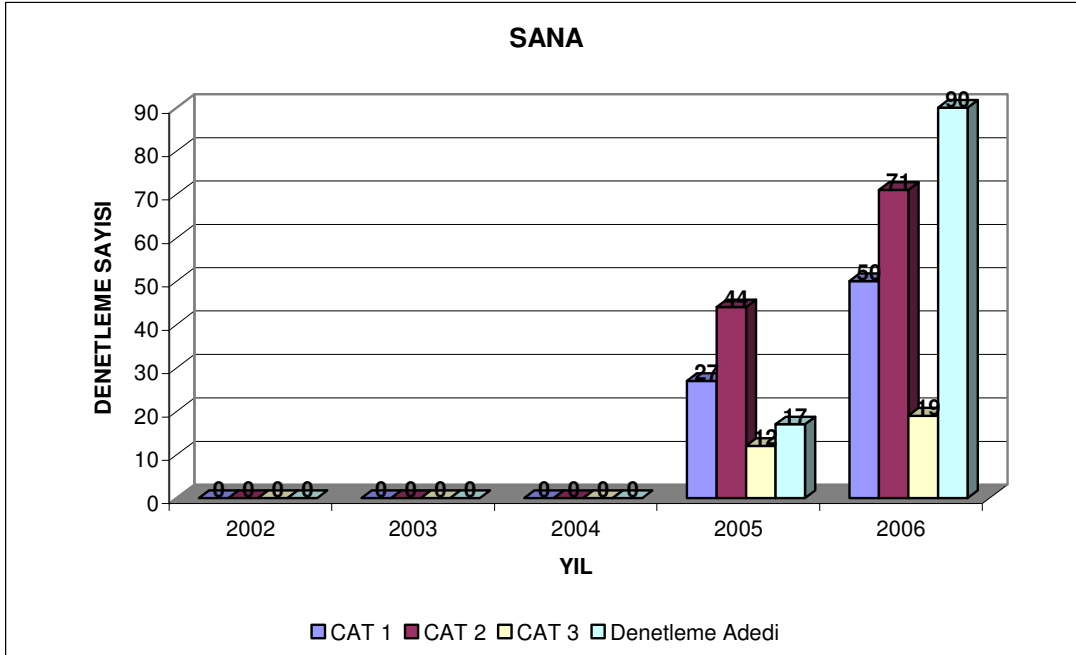
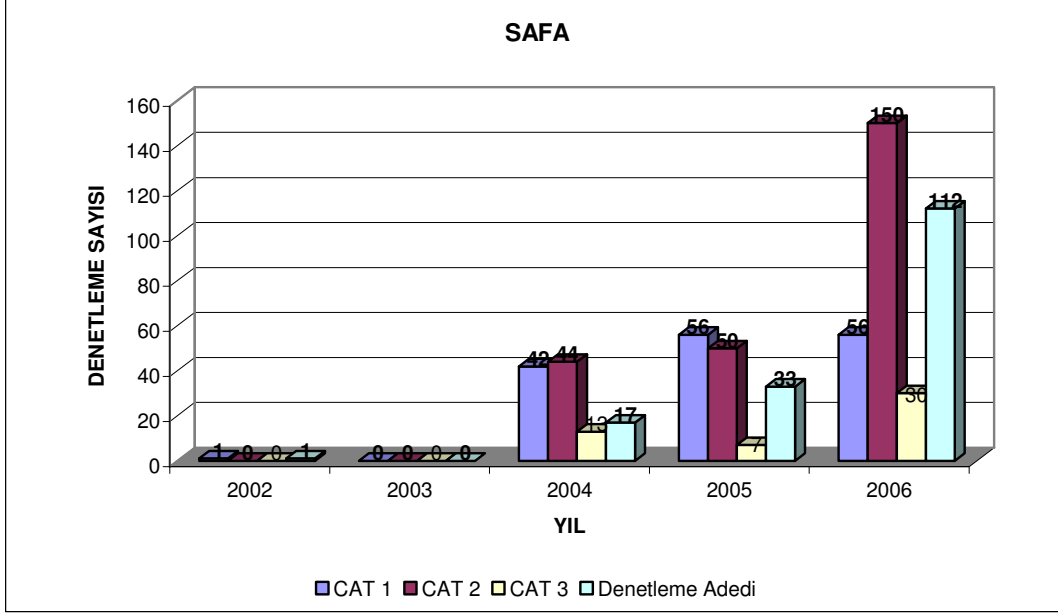
Uçuşa Elverişlilik Denetlemeleri

2006 sonu itibariyle Türk tesciline kayıtlı toplam 816 hava aracı arasında; 260'ı Havayolu İşletmelerinde, 317 si Hava Taksi ve Genel Havacılık İşletmelerinde bulunan faal olarak uçuş gerçekleştiren toplam 577 hava aracının uçuşa elverişlilik denetlemeleri yapılmıştır.

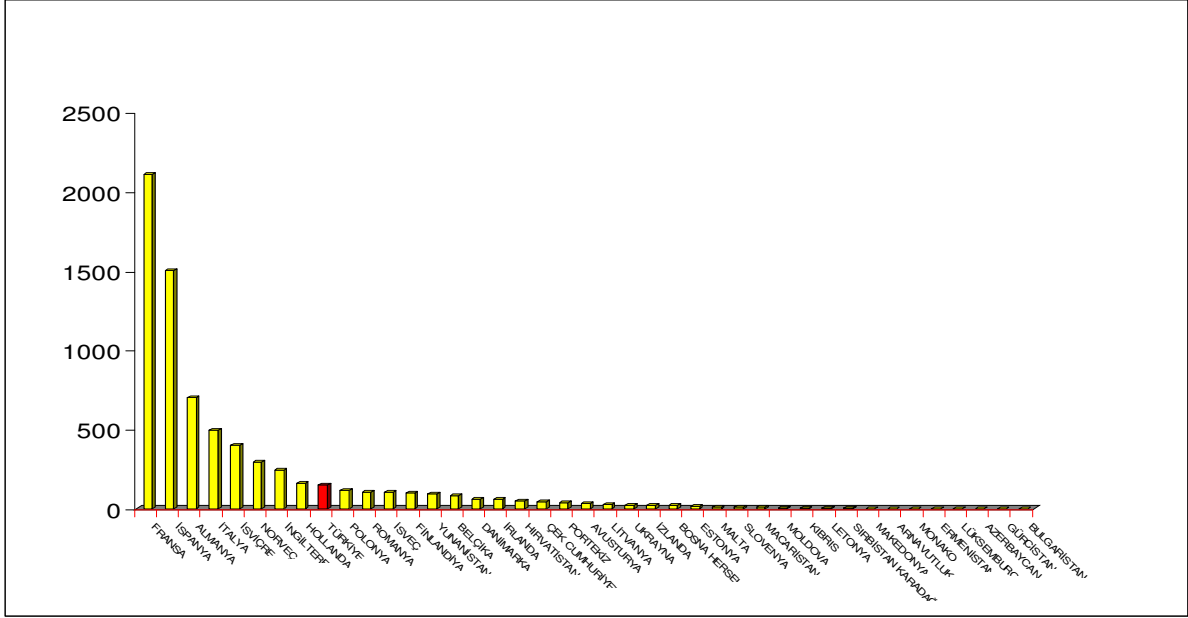
Yabancı ve Yerli Tescilli Uçaklara Yapılan Emniyet Denetlemeleri (SAFA ve SANA)

Yabancı tescilli uçaklara yapılan SAFA denetimlerine ilk kez 2004 yılında; yerli tescilli uçaklara uygulanan SANA denetimlerine ise ilk kez 2005 yılında başlanmıştır. Buna rağmen, 2006 yılında 150 SAFA ve 90 SANA olmak üzere toplam 240 denetim gerçekleştirilerek önceki yıllara oranla yaklaşık 7 kat daha fazla denetleme yapılmıştır. Ülkemiz bu alanda üyesi bulunduğu ECAC'a üye 42 ülke arasında 9. sıraya yükselmiştir.

Yıllar itibariyle yapılan SAFA ve SANA denetlemeleri aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

SAFA Denetlemelerinde Avrupa'daki yerimizi gösteren tablo:

Havaalanları Seyrüsefer Hizmetlerinin denetimi kapsamında;

“Hava Trafik Yönetimi Meydan Teknik Birim Denetleme Kontrol Formu” geliştirilerek, toplam 38 havaalanında uygulanmıştır.

Havaalanı Denetlemeleri

Havaalanı Denetlemeleri, havaalanı işletmecileri, terminal işletmecileri, yer hizmetleri kuruluşları ve diğer hizmet sağlayıcılarına yönelik olarak yapılmaktadır. Ayrıca, helikopter iniş kalkış alanı olarak hizmet veren heliportlara işletim izni öncesi ve sonrasında teknik denetlemeler yapılmaktadır.

2006 yılı içerisinde SHY-14A kapsamında 20 adet havaalanının denetlemesi yapılmıştır. Yapılan denetlemeler sonucu bir ilk gerçekleşmiş ve mevzuat hükümleri gereğince, toplam 20 havaalanına İşletme Ruhsatı, bunlardan 15 tanesine ise ayrıca Sertifika verilmiştir. 2002-2006 yılları arasında havaalanları ile ilgili olarak yürütülen faaliyetlere ilişkin gelişimi gösteren tablo aşağıda yer almaktadır:

	2002	2003	2004	2005	2006	TOPLAM
Havaalanı İşletme Ruhsatı	-	-	-	-	20	20
Havaalanı Sertifikası	-	-	-	-	15	15
Heliport İşletim İzni	1	-	1	2	4	8
Havaalanı Denetimi (SHY-14A)	4	8	6	-	20	38
Havaalanı Denetimi (SHY-22)	-	-	5	1	12	18
Heliport Denetimi	2	-	2	5	9	18
Denetlenen Yer Hizmet Türleri	-	-	34	4	55	93
Denetlenen Yer Hizmetleri Kuruluşu	-	-	10	1	27	38
Yer Hizmetleri Ön İzin Sayısı	31	43	36	27	55	192
Yer Hizmetleri Çalışma Ruhsatı	20	11	13	4	21	69

Havacılık Güvenliği ve Kargo Denetlemeleri

Sivil Havacılık Güvenliği konusunda, havaalanlarının sorunlarının tespit edilmesi ve çözüme kavuşturulması amacıyla, MSHGP'nin 20. maddesi ve MSHGKKP doğrultusunda; 2006 yılı içerisinde 43 Güvenlik 25 Kargo Denetlemesi gerçekleştirilmiş olup, yıllar itibariyle denetleme rakamları aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

Yıllar	Güvenlik denetlemeleri	Kargo Denetlemeleri
1997	13	-
1998	11	-
1999	12	-
2000	6	-
2001	6	-
2002	10	-
2003	15	-
2004	9	-
2005	17	-
2006	43	25
TOPLAM	142	25

Ayrıca, SHGM tarafından yetkilendirilen hava kargo acentelerinin incelenmesine yönelik çalışmalar kapsamında; Nisan-2006'dan bugüne kadar Ankara, İstanbul, İzmir ve Adana'da toplam 163 acente içinden 35 firmanın denetlenmesi tamamlanmıştır.

Yukarıdaki rakamlardan da anlaşılacağı üzere, denetleme konusunda da yetersiz sayıdaki personel ve kadro ile Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü imkânları çerçevesinde mucizeler yaratmaktadır. Havacılık gibi sertifikasyonun mutlak ve vazgeçilmez bir unsur olduğu bir sektörde denetim faaliyetlerinin her alanda yürütülmesi gerekmektedir. Tablolardan görüleceği üzere denetim faaliyetleri eldeki mevcut personele göre ve günlük işlerin yürütülmesine yönelik olarak geliştirilmeye çalışılmaktadır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün faaliyet ve görev alanına giren pek çok konuda hâlihazırda personel eksikliği sebebiyle, gerekli mevzuat geliştirilememiş ve tüm alanlarda yapılması gerekli bazı denetim faaliyetlerine tam olarak başlanılamamıştır.

Sektör üzerinde gerekli hâkimiyetin kurulabilmesi ve gelişimde öncülük edilebilmesi amacıyla sertifikasyonların her alanda yapılabilmesi, en başta da hava aracı ve komponentleri üretimi ve tasarımı, havacılık seyrüsefer cihaz ve sistemlerinin yerli imkânlarla geliştirilebilmesi, havacılığın vazgeçilmez unsuru olan güvenlik konusunda özellikle tarama cihazlarının ve yolcu bilgi bankalarına ait sistemlerin geliştirilmesine yönelik olarak önem kazanmıştır.

Sayılan konularda ülkemizden milyarlarca YTL yurtdışına akmaktadır. Bu konulara ağırlık verilebilmesi herhalükarda denetim ve sertifikasyon faaliyetlerinin insan kaynakları ile güçlendirilmesinden geçmektedir. Mevcut insan kaynaklarının gelişmesi neticesinde bilgi ve beceri kazanmış personeli Genel Müdürlük içerisinde tutmak, özellikle kalifiye insan gücüne aç havacılık sektörü karşısında zor olacaktır. Mevcut ve oluşturulacak kalifiye personelin elde tutulabilmesi için mali kaynakların güçlendirilmesi ve personele aktarılması mutlaka sağlanmalıdır.

2.3.1.3 İdari ve Mali Faaliyetler

5431 sayılı kanun çerçevesinde oldukça geniş mali kaynak imkânlarına sahip olan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü idari ve mali hizmet birimlerine ilişkin kadrolarının henüz oluşmamış olması sebebiyle gelir kaynakları açısından sıkıntı yaşamaktadır. İdari ve Mali kadroların oluşturulmasından sonra Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü görev alanına giren konularda verilen hizmetler ve kapsamı geliştirilebilecek, verilen hizmetlerin maliyetleri

adam/saat hesabına ve amortisman hesaplamalarına göre adil ve gereğince ortaya konulabilecektir. Bu yöntem özellikle gelir ve gider dengesinin kurulmasına, geleceğe yönelik yeterli sayıda kalifiye personelin istihdamına, fiziki, idari ve mali koşulların düzeltilmesine imkân sağlayacaktır.

Bunun yanı sıra, mevcut Genel Müdürlük binası fiziki olarak mevcut personel için bile yetersiz kalmaktadır. Yeni personel alımları ile kadronun genişleyeceği hesap edildiğinde yeni bir bina temini elzem olmaktadır.

2006 yılı içerisinde 5431 sayılı kanun gereği yapılmış olan faaliyetler aşağıda özetlenmiştir:

- EUROCONTROL Milli Maliyetler ile ilgili Genel Müdürlüğümüz “Hava Seyrüsefer Hizmetleri İdari Maliyetlerine ilişkin Protokol” DHMİ Genel Müdürlüğü ile SHGM arasında imzalanmıştır.
- Tüm Meydan Giriş Kartları ile ilgili olarak DHMİ ile bir protokol imzalanmış ve bu sayede konuya ilişkin olarak elde edilen gelir Genel Müdürlüğümüz bünyesine aktarılmıştır.
- 2007 yılı Hizmet Tarifesi günün şartlarına uygun hale getirilmiştir.
- 657 4/B personel sayısı 70’den 93’e çıkarılmıştır.

Gerek gelir arttırıcı kaynakların araştırılması gerekse de mevcut kaynakların en iyi şekilde kullanımı için yapılan girişimler devam etmektedir.

2.3.1.4 Uluslararası Faaliyetler

Sınır tanımaz özelliğe sahip, uluslar arası kural ve standartlarda faaliyetlerini sürdüren havacılık sektöründe düzenleyici ve denetleyici role sahip ve ülkemizi üyesi bulunduğu kuruluşlar nezdinde uluslar arası platformda temsil eden Genel Müdürlüğümüzde son yıllarda gerçekleştirilmiş olan uluslararası faaliyetlerin bir kısmı aşağıda yer almaktadır:

- 2002–2006 yılları arasında Ülkemizle Avustralya, Azerbaycan, Arjantin, Birleşik Arap Emirlikleri, Brezilya, Etiyopya, Gürcistan, Hindistan, Hong Kong, İran, İsviçre, İngiltere, G.Kore, Kazakistan, Kenya, Sudan, Kanada, Suriye, Ukrayna, Umman ve Ürdün arasında sivil havacılık müzakeresi düzenlenmiştir.
- Batum uluslararası Havaalanının ortak kullanılması amacıyla çalışmalar yapılmış ve bu kapsamda ortak protokol imzalanmıştır. Bu proje hayata geçtiğinde dünyadaki ilk örneği olacaktır.

- 5–6 Ekim 2006 tarihlerinde 34. ECAC– FAL (Kolaylıklar) toplantısı İstanbul’da gerçekleştirilmiştir.
- JAA bünyesinde kurulmuş olan ülkemizin üyesi bulunduğu Havaalanları Emniyeti Düzenleyiciler Grubu (GASR) toplantılarına katılım sağlanmıştır. Söz konusu toplantılarda havaalanlarının yapım işletim ve sertifikalandırılmasına yönelik yeni Avrupa standartlarını belirleyecek olan GASR Havaalanı Düzenlemeleri (GAR)’ne ilişkin çalışmalar yapılmaktadır.
- EUROCONTROL tarafından düzenlenen Geçici Konsey, Genişletilmiş Komite, Emniyet Düzenleme Komisyonu ve alt grup toplantılarına katılım sağlanmış ve bu teşkilatın bazı görevlerinin AB üyesi olmayan ülkelerin tam üye olarak yer alamadığı Avrupa Uçuş Emniyeti Ajansı-EASA’ya devrine itiraz edilmiştir.
- SAFA Programının sadece AB bünyesinde sürdürülmesi kararına itiraz edilerek, ülkemizin haklarının korunması sağlanmıştır.
- 05–06 Ekim 2006 tarihlerinde İstanbul Atatürk Havalimanında sivil havacılık güvenliği konusunda ICAO tarafından USAP izleme (follow-up) denetimi gerçekleştirilmiştir.
- 2003 yılından itibaren JAA Lisans Sağlık Alt Komite-LSST(M) toplantılarına katılım sağlanmış, bu toplantılardan 11 inci ve 14 üncüsü Genel Müdürlüğümüz ev sahipliğinde gerçekleştirilmiş, JAR FCL 3 (Ortak Havacılık Otoriteleri Sağlık Gereklikleri) düzenlenmesi, geliştirilmesine yönelik çalışmalara katkıda bulunulmuştur.
- Genel Müdürlüğümüz lisanslandırma ve havacılık sağlık çalışmaları 22–25 Şubat 2005 tarihleri arasında JAA LIST (Lisans Standardizasyon Ekibi) ve JAA MEST (Sağlık Standardizasyon Ekibi) tarafından denetlenmiş, denetimlerin başarılı olarak sonuçlanmasının ardından; JAA Lisans Direktöründen alınan 24.03.2005 tarihli yazıyla Ülkemiz, Lisans ve Havacılık Tıbbı alanında karşılıklı tanınma (Mutual Recognition) yetkisine sahip olmuştur.
- 2007 Mayıs ayı sonunda ICAO tarafından yürütülen USOAP (The Universal Safety Oversight Audit Programme – Evrensel Emniyet Gözetim Denetim Programı) kapsamında Genel Müdürlüğümüz ilgili birimleri denetlenecektir.

2.3.1.5 Diğer Faaliyetler

- Havayolu ve karayolu ulaşımında entegrasyon sağlanması amacıyla Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğinde değişiklik yapılmıştır. Bununla beraber Havaalanından çevre il ve ilçelere ulaşım hizmeti verilmesi sağlanmıştır.

- 64 kişiye hava trafik kontrolör lisansı verilmiştir.
- Anadolu Havaalanı ve Sabiha Gökçen Havaalanında çalışan Hava Trafik Kontrolörlerinden 16 hava trafik kontrolörünün derece yenileme sınavı yapılmıştır.
- 74 adet hava aracı için Mode S Kod tahsisi gerçekleştirilmiştir.
- Ülkemiz çeşitli meydanlarında kullanılan elektronik teçhizat için uluslararası arenada 37 adet havacılık frekans tahsisi yapılmıştır.

2.3.2 Ülkemizdeki Sektörel Durum ve Gelişmeler

Havayolu sektörü; ulaşım kolaylığı, sürat ve zamanın ekonomik kullanımı yönünden vazgeçilmez bir ulaşım şeklidir. Ülkemizde, 1980’li yılların son çeyreğine kadar tek elden ve rakipsiz olarak yapılan havayolu ulaşımı, sektörün rekabete açılması ve yürütülen politikalar ile ilerleme kaydetmiştir. 1990’lı yıllarda Türk Hava Yolları yanında özel sektör işletmeciliğinin de devreye girmesiyle oluşan rekabet, sektörün canlanmasını sağlamış, sonraki yıllarda artan talebe karşılık yeni özel havayolu şirketleri kurulmaya ve sektörde yerlerini almaya başlamışlardır.

Kolay ve rahat ulaşım modlarını kullanmak, bireylerin satın alma gücü ile doğrudan ilişkilidir. 2003 yılından itibaren *Türk Ekonomisinde* sağlanan düşük enflasyon ve yüksek kalkınma hızı ile oluşan satın alma gücündeki artış, yüksek fiyatlı ulaşım modeli olarak görülen havayolu sektörüne ilgiyi ve seyahat etme isteğini artırmıştır.

Havacılık sektöründeki en önemli gelişme, 2003 yılında başlatılan “Bölgesel Havacılık Projesi” ile sağlanmıştır. “Her Türk Vatandaşı hayatında en az bir kez uçağa binecektir” sloganı ile oluşan talebe karşılık, Bakanlığımızın aldığı kararlar sonucunda sektörün önü açılarak tam rekabet sağlanmış, atıl durumda bulunan havaalanlarının sektöre kazandırılması ile 2003 yılında sadece Türk Hava Yolları (THY) tarafından 2 merkezden 25 noktaya yapılan tarifeli iç hat seferleri 2006 sonu itibariyle 5 havayolu işletmesi tarafından ve 7 merkezden olmak üzere toplam 38 nokta üzerinden gerçekleşmiştir.

Havacılık emniyeti ve güvenliğinden taviz verilmeden ve rekabet kuralları çerçevesinde oluşan yeni ortamla birlikte;

- Sivil havacılık sektörü; son dönemde Dünyada ortalama % 5 büyürken, Türkiye’de bu rakam % 30 civarında olmuştur.
- EUROCONTROL ve IATA tarafından, Türkiye için 2015 yılında öngörülen toplam trafik artışını Türkiye, 2005 yılı içerisinde yakalamıştır.

- Havacılık sektöründe hizmet veren lisanslandırılmış kalifiye personel sayısı; 4.410’u kabin personeli olmak üzere, 15.862 (Aralık 2006 itibariyle) olarak gerçekleşmiştir.
- 2002 yılında Havayolu taşımacılığı yapan şirket sayısı 13 iken bu sayı 2006 yılı sonu itibariyle üçü kargo taşımacılık şirketi olmak üzere 20’e yükselmiştir.
- 2002 yılında havayolu işletmeleri bünyesinde 150 hava aracı varken 2006 yılında bu rakam 259’a ulaşmıştır.
- 2002–2006 yılları arasında;
 - ✓ yolcu sayısında; iç hatta % 239, dış hatta % 31 artış,
 - ✓ uçak trafiğinde; iç hatta %118, dış hatta %31, transit uçuşta % 42 artış,
 - ✓ yük taşımada iç hatta %105, dış hatta %39 artış,
 - ✓ uçak sayısında % 72 artış,
 - ✓ toplam koltuk kapasitesinde % 71 artış

kaydedilmiştir.

2002–2006 yılları arasında sektörde yaşanan gelişmelere ilişkin tablo ve grafikler aşağıda yer almaktadır:

Karşılaştırmalı Tablo

YURTİÇİ / YURTDIŞI YOLCU SAYILARI VE ARTIŞ ORANLARI									
İÇ HAT YOLCU SAYISI (Bin)					DIŞ HAT YOLCU SAYISI (Bin)				
2002	2003	2004	2005	2006	2002	2003	2004	2005	2006
8.500	9.128	14.438	20.502	28.799	25.054	25.296	30.596	35.042	32.884
2002-2003 % 5 - Artış					2002-2003 % 1 - Artış				
	2003-2004 % 58 - Artış					2003-2004 % 21 - Artış			
		2004-2005 % 42 - Artış					2004-2005 % 15 - Artış		
			2005-2006 % 40 - Artış					2005-2006 % 6 - Azalma	
2002–2006 % 239 - Artış					2002–2006 % 31,25 - Artış				

Genel Havacılık ve Hava Taksi İşletmeleri Gelişim Tablosu

GENEL HAVACILIK			
Yıl	İşletme Sayısı	Hava Aracı Sayısı	Koltuk Kapasitesi
2002	41	146	679
2003	33	152	330
2004	34	156	338
2005	34	156	338
2006	31	127	308

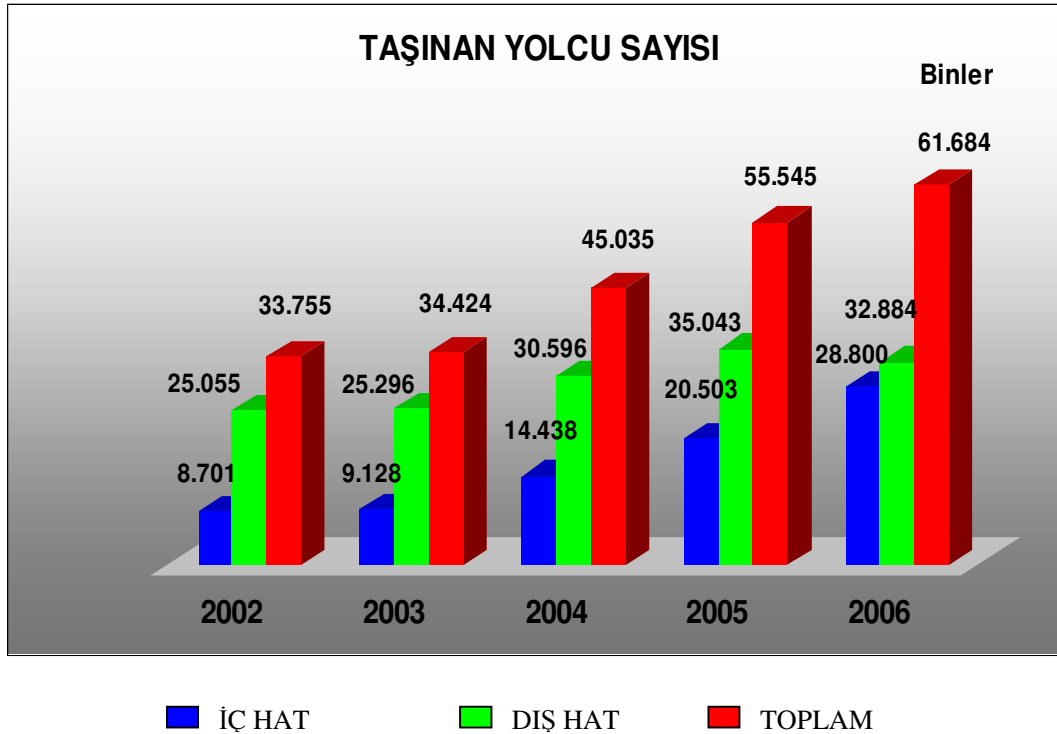
HAVA TAKSİ			
Yıl	İşletme Sayısı	Hava Aracı Sayısı	Koltuk Kapasitesi
2002	51	213	1.072
2003	50	131	700
2004	49	129	690
2005	52	157	361
2006	55	192	382

2002–2006 YILLARI ARASI GENEL TABLO

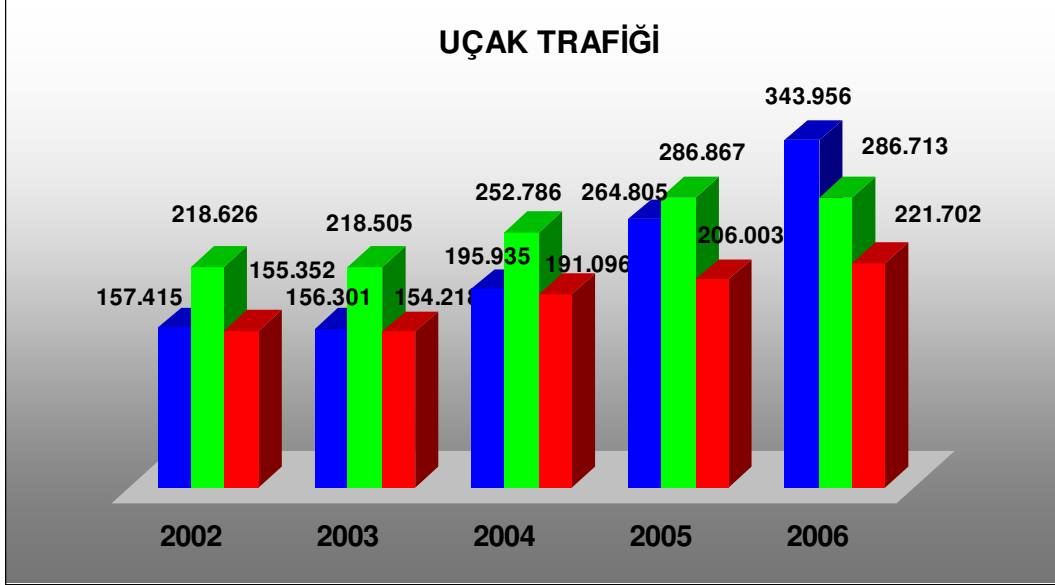
YIL	İŞLETİCİ SAYISI	UÇAK SAYISI	KOLTUK KAPASİTESİ	İÇ HAT TAŞINAN KARGO (ton)	DIŞ HAT TAŞINAN KARGO (ton)
2002	13	150	25.114	181.198	698.935
2003	11	162	27.124	188.936	742.255
2004	14	202	34.287	262.647	860.461
2005	16	240	38.600	315.858	933.697
2006	20	259	42.894	373.055	973.934

YIL	İÇ HAT UÇAK TRAFİĞİ	DIŞ HAT UÇAK TRAFİĞİ	TRANSİT UÇAK TRAFİĞİ	İÇ HAT YOLCU SAYISI	DIŞ HAT YOLCU SAYISI
2002	157.415	218.626	155.352	8.500.839	25.054.613
2003	156.301	218.505	154.218	9.128.124	25.296.216
2004	195.935	252.786	191.096	14.438.292	30.596.297
2005	264.805	286.867	206.003	20.502.516	35.042.957
2006	343.956	286.713	221.702	28.799.878	32.884.325

2002–2006 yılları arasında Yolcu Sayısında; İç Hat'ta % 239, Dış Hat'ta % 31 artış kaydedilmiştir.

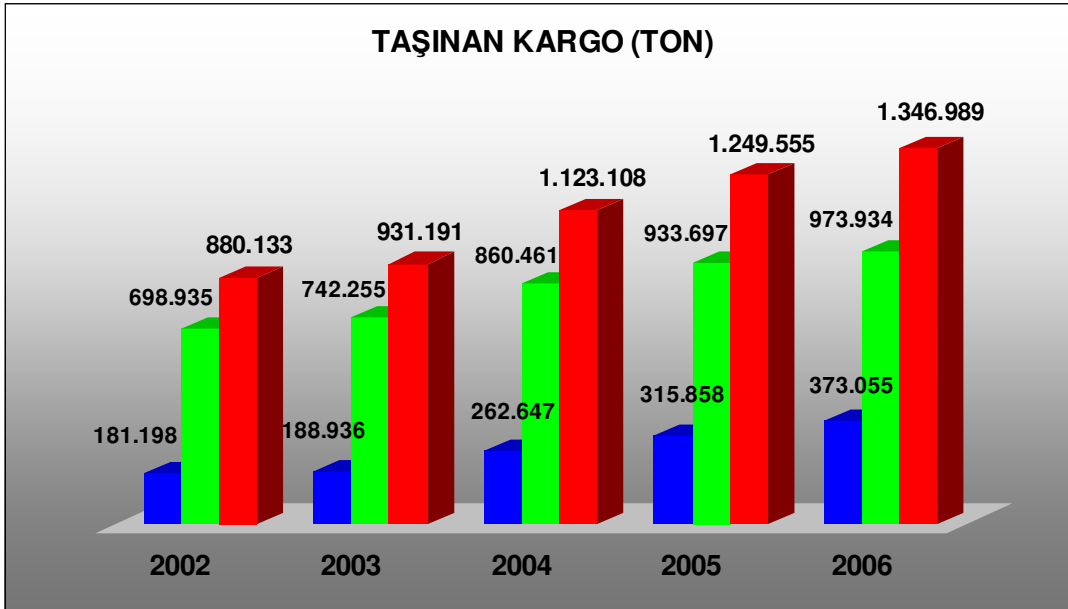

2002–2006 yılları arasındaki Uçak Trafikinde; İç Hat %185, Dış Hat %31, Transit % 42 artış yaşanmıştır.

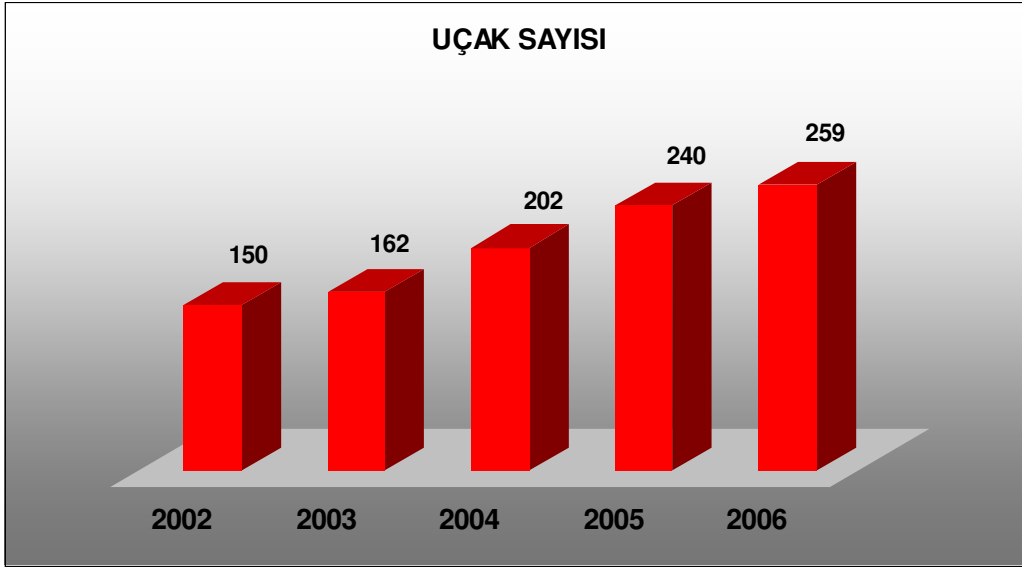
■ İÇ HAT ■ DIŞ HAT ■ TRANSİT

2002–2006 yılları arasında taşınan kargoda; iç hatta %105, dış hatta %39'luk artış kaydedilmiştir.

■ İÇ HAT ■ DIŞ HAT ■ TOPLAM

2002-2006 yılları arasında; Uçak Sayısında % 72 artış kaydedilmiştir.

2002-2006 yılları arasında; Toplam Koltuk Kapasitesinde % 71 artış kaydedilmiştir.

Mevcut alanları değerlendirebilmek için, hiçbir kaynak israfına gidilmeden “uççağa uygun pist” değil, “piste uygun uçak” anlayışı benimsenerek, iç hatların özel sektöre açılmasından 2005 yılı sonuna kadar özel sektör kuruluşları tarafından 250 Milyon dolarlık ciro ve Kasım 2006 rakamlarıyla 20.000 personel istihdamı gerçekleştirilmiş ve bunların sonucu olarak;

- ✓ 50 Milyon \$ KDV,
- ✓ 15 Milyon € havaalanı vergisi,

ülke ekonomisine kazandırılmıştır.

Acil eylem planlarındaki “Ekonomik aktiviteleri yüksek bölgelerdeki önemli ulaştırma projeleri yap-işlet-devret modeli ile hayata geçirilecektir” taahhüdü çerçevesinde son 1 yıllık dönem içerisinde:

- ✓ Antalya Havalimanı 2. dış hatlar terminal binası,
- ✓ Dalaman Havalimanı yeni dış hatlar terminal binası,
- ✓ Esenboğa Havalimanı yeni iç-dış hatlar terminal binası ve
- ✓ İzmir Adnan Menderes yeni dış hatlar terminal binası

hizmete sunulmuştur.

Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğinde ulaşım hizmetlerine ilişkin yapılan değişikliklerle Havayolu kuruluşları ile karayolu ulaşım kuruluşları arasında işbirliği imkanı sağlanarak, havaalanlarından çevre illere ve ilçelere yolcu taşımacılığının önü açılarak, bölgesel hava taşımacılığının en önemli kısmı olan kara-hava entegrasyonu sağlanmıştır.

Hava Ulaşımı ile Kara Ulaşımı Arasında Entegrasyon Sağlanan Noktalar

● THY A.O.

● Onur Hava Taşımacılık A.Ş.

● Pegasus Hava Taş. A.Ş.

● Atlasjet Havacılık A.Ş.

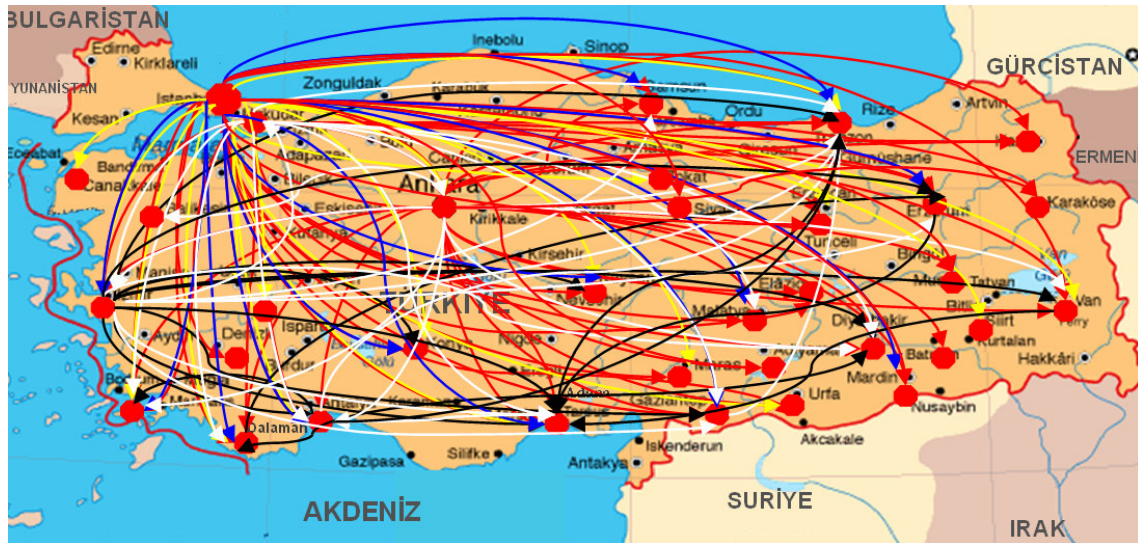
● Güneş Ekspres Havacılık A.Ş.

Uçuş Noktaları

İç hat uçuş noktalarında yaşanan gelişim ise karşılaştırmalı olarak aşağıda yer almaktadır: 2002/2003’de iç hat seferleri sadece THY tarafından 2 merkezden 25 noktaya 112.385 trafikle gerçekleştirilmekteyken;

Bu rakam 2006 sonu itibariyle, 5 havayolu ile 5 merkezden 38 noktaya olmak üzere toplam 342.419’a ulaşmıştır.

Türk Hava Yolları ■ Onur Hava Yolları ■ Pegasus Hava Yolları
Atlasjet Hava Yolları ■ Sun Express

2006 yılı rakamları ile ülkemizin, 86 ülke ile İkili Hava Ulaştırma Anlaşması bulunmaktadır. Bu anlaşmalar çerçevesinde ülkemize 53 ülkeden; 72 havayolu (yolcu) ve 6 havayolu (kargo) kuruluşu tarifeli hava taşımacılığı yapmaktadır. 89 yabancı şehirden, Türkiye'deki 7 şehre, 118 hatta tarifeli sefer düzenlenmektedir. Buna karşılık Türk Hava Yolları, Türkiye'deki 9 şehirden 69 ülkede 116 şehre, 154 hatta tarifeli sefer düzenlenmektedir.

Ülkemize 107 yabancı hava yolu işletmesi tarifersiz (charter) seferler düzenlerken, ülkemizden 19 Türk hava yolu işletmesi dünyanın çeşitli şehirlerine tarifersiz (charter) seferler düzenlemektedir.

Özel havayolu işletmelerine uçuş izni verilmesiyle sivil havacılık alanında son üç yılda büyük ilerlemeler kaydedilmiş, artan uçak sefer nokta ve sayıları sonrası ucuzlayan uçak bilet fiyatları sayesinde Dört milyonun üzerinde vatandaşımız ilk defa uçağa binmiştir.

2007 ve sonrası yıllardaki hedef, gelenekten geri gitmeksizin daha da ilerlemek ve Dokuzuncu Plan Döneminin sonu olan 2013 yılında; havaalanı yolcu trafiğinin 140 milyon yolcu/yıl olacak şekilde gelişimini sürdürmesini, Havayolu yük taşımacılığının da 900 milyon ton-km'ye ulaşmasını sağlamaktır.

KURULUŞUN FAALİYET ALANIYLA İLGİLİ PLANLAR VE PROGRAMLAR

Kuruluşun faaliyet alanıyla ilgili planlar; sektörel planlar, ana kalkınma planları ve bölgesel planlardır. Sektörel planlar 10 yıllık, kalkınma planları ise 5'er yıllık dönemler için yapılmaktadır.

2007–2013 yıllarını kapsayan 9.Kalkınma Planında Enerji ve Ulaştırma Altyapısının Güçlendirilmesi başlığı altındaki Havayolu kısmında “Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yeniden yapılandırılması tamamlanarak sektörün emniyet, verimlilik ve rekabet konuları başta olmak üzere denetlenmesi sağlanacaktır” ibaresi ile Kasım 2005'te yürürlüğe giren 5431 sayılı kanun sonrasındaki yapılanmanın tamamlanması hedeflenmiş, düzenleme ve denetleme faaliyetlerinde bulunan Genel Müdürlüğün sektördeki büyümeye uyum sağlayacak etkinliğe kavuşturulmasına ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir.

9. Kalkınma Planında yer alan ifadelerden de anlaşılacağı üzere, yatırımcı bir hüviyeti olmayan, ancak yatırımcı kuruluşlarla koordinasyon içinde görev ifa eden SHGM'ye, gerek sektörel, gerek ana kalkınma ve bölgesel planlarla verilen görevler sadece düzenleme, denetleme ve gerektiğinde yaptırım uygulama (gözetim ve denetim) görevi olmuştur.

2000'li yılların başlarında Bakanlığımız koordinasyonunda öncelikle Ulaştırma Ana Planı yaptırılması çalışmalarına başlanmış ise de söz konusu çalışmanın öngörülenden uzun süreceği tespit edilmiş ve bu nedenle Ulaştırma Ana Planı çalışması yerine ulaşımla ilgili önemli ilke ve politikaların ortaya konulacağı ve ileride hazırlanacak Ulaştırma Ana Planına temel teşkil edecek **Ulaştırma Ana Planı Stratejisi** çalışmasının yapılmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda, Bakanlığımız koordinasyonunda ulaştırma sektöründe yer alan değişik kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilen üyelerden oluşturulan Yönlendirme Komitesi kurulmuş ve bu çalışma 2003 yılı sonlarında İstanbul Teknik Üniversitesinin katkıları ile neticelendirilmiştir.

2.3.3 Dünyadaki Durum ve Gelişmeler

Globalleşen dünyada ülkeler arası ilişkiler ve e- ticaretin yoğunluk kazanması, önümüzdeki 20 yıl içinde havayolu taşımacılığının önemini daha da artıracaktır. Dünya hava yollarıyla iş ve gezi maksadıyla yılda 2,2 milyar yolcu uçmakta ve dünyada yapılan üretimin yaklaşık %40'ı ithalat ve ihracat amacıyla hava taşımacılığıyla yerine ulaşmaktadır. Yaklaşık 1,6 milyar olan yolcu sayısının 20 yıl sonra 3 milyara ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Hava taşımacılığı ekonomik bir katalizördür. Dünyanın her bölgesindeki ülkelerde, ekonomik büyümenin ve parasal gücün dinamosu, havacılık endüstrisi olmuştur. Bu endüstrinin yıllık cirosu 1998 yılı rakamlarıyla 1 trilyon 360 milyar dolar olarak tespit edilmiştir. 2010 yılına kadar hava taşımacılığının, ekonomik etki olarak 1 trilyon 800 milyar dolar para ve 33 milyon kişiden fazla iş imkânı yaratacağı tahmin edilmektedir. Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi'nin 1999 yılı rakamlarına göre, seyahat ve turizm sektörü yılda 625 milyon tüketiciye hizmet vermektedir. Bu iki tamamlayıcı sektörün yıllık toplam hâsılası yaklaşık 3 trilyon 550 milyar dolar olup, bu da dünya GSYİH'nın %12'sidir. Bu iki sektörün 2010 yılına kadar 250 milyondan fazla kişiye iş imkânı ile birlikte yıllık olarak 6 trilyon 800 milyar dolarlık brüt etki sağlayacağı yapılan araştırmalar sonucu ortaya çıkmıştır.

Hava taşımacılığı dünya ekonomisinin en hızlı büyüyen sektörlerinden birisidir. Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi (WTTC)'nin öngörülerine göre gelecek 10 yıl içinde global seyahat ve turizm endüstrisi yıllık ortalama %6–7 oranında büyüme gösterecektir. Türkiye, Hindistan ve Çin'in sırasıyla %10,2, %9,7 ve %8,5 büyüme oranları ile seyahat ve turizm pazarındaki gelişmeden en fazla yararlanacak ülkeler olacağı tahmin edilmektedir. Bunun yanı sıra, Airbus şirketinin tahminine göre 2003 – 2010 yılları arasındaki dönemde Avrupa havayolu yolcu taşımacılığında yıllık ortalama %3 – 4 artış beklenirken Doğu Avrupa ve Türkiye için artış oranı daha yüksek olacaktır.

Hava taşımacılığına olan talep artışı o bölgedeki ve/veya ülkedeki ekonomik gelişme ile yakın bağlantılıdır. Hava taşımacılığına olan talebi etkilediği düşünülen faktörlerden bir kısmı şöyle sıralabilir:

- Ekonomik gelişme
- İşgücü artışı
- Üretimin artışı
- Tüketimin artışı
- Ekonomik aktivitelerin mekânsal alanda yayılımı
- Küreselleşme
- Uluslararası ilişkiler ve anlaşmalar
- Enerji fiyatları
- Turizm

Hava Taşımacılığının gelişimini ve özellikle son yıllardaki yol haritasını etkileyen önemli bir olay ise; Amerika Birleşik Devletlerinde yaşanan 11 Eylül terör saldırısıdır. Bu olay ile Dünya Havacılık Sektöründe Uçuş Emniyeti yanı sıra Havacılık Güvenliği de öncelikli hedefler arasında yer almaya başlamıştır.

2.4 Paydaş Analizi

Havacılık sektöründe düzenleyici ve denetleyici konumunda bulunan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen faaliyetler çalışma alanı itibariyle hassasiyetle ele alınmaktadır. Bu hassas yaklaşım Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülen Stratejik Planlama çalışmalarında da belirgin bir rol oynamıştır. Özellikle paydaşların ve müşterilerin tespiti ve analizi sırasında bazı kurum ve/veya kuruluşların bazen paydaş bazen de müşteri olarak karşımıza çıktığı görülmüştür. Dolayısıyla, bu çalışmalarda müşteri ve paydaş ayırımına gidilmeyerek sadece iç ve dış paydaş tespiti yapılmıştır. İç ve dış paydaşları içeren liste aşağıda yer almaktadır.

2.4.1 İç Paydaşlar

- ✓ SHGM Çalışanları
- ✓ Ulaştırma Bakanlığı

İç Paydaş olarak tespit edilen SHGM çalışanlarına öncelikli olarak kurum içi anketi uygulanmıştır. Geniş tabanlı olarak her kademedeki personelin katılımı ile gerçekleştirilen anket sonrasında ayrıca, misyon, vizyon ve amaçların tespiti ile GZFT (Güçlü ve Zayıf Yanlar ile Fırsatlar ve Tehditler) Analizinde kullanılmak üzere personelin görüş ve önerileri alınmıştır. Özellikle, Genel Müdürlüğümüzün kurumsal kapasitesi, temel amacı, iş yapış tarzı ile güçlü ve geliştirmeye açık yönleri değerlendirmeye sunulmuştur. Bu değerlendirme öncesinde tüm katılımcılara misyon, vizyon, ilke ve değerlerin ne ifade ettiği ve özellikleri ile ilgili genel bir bilgilendirme toplantısı yapılmış, değerlendirme sonuçları ana başlıklar halinde GZFT Analizine yansıtılmıştır.

2.4.2 Dış Paydaşlar

Dış paydaş olarak belirlenen ve liste halinde aşağıda yer alan kurum ve kuruluşların bazıları ile hizmet alanlarına göre üç ayrı toplantı düzenlenmiştir. Yapılan toplantılar sonrasında özellikle Genel Müdürlüğümüz tarafından hizmet sağlanan sektör temsilcileri ile mülakat yapılmasının elzem olduğu anlaşılmış ve bu kuruluşlara yönelik dış paydaş anketi hazırlanmıştır. Bu anketlerle, Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülen faaliyetlerin amacı,

Genel Müdürlüğün genel başarı düzeyi, eksik bulunan yönleri ve sebepleri, hizmet kalitesi ve geliştirmeye açık yönleri tespit edilmiştir.

Bunun yanı sıra, ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası organizasyonların stratejik planları incelenerek Genel Müdürlüğümüzün uluslararası alandaki rolü saptanmış, stratejik plan çalışmalarına bu doğrultuda yön verilmiştir.

- ✓ Genelkurmay Başkanlığı
- ✓ Dışişleri Bakanlığı
- ✓ Milli Savunma Bakanlığı
- ✓ İçişleri Bakanlığı
- ✓ Maliye Bakanlığı
- ✓ Çevre ve Orman Bakanlığı
- ✓ Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- ✓ Sağlık Bakanlığı
- ✓ Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı
- ✓ Dış Ticaret Müsteşarlığı
- ✓ Hazine Müsteşarlığı
- ✓ Gümrük Müsteşarlığı
- ✓ Denizcilik Müsteşarlığı
- ✓ Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğü
- ✓ DLH İnşaatı Genel Müdürlüğü
- ✓ Haberleşme Genel Müdürlüğü
- ✓ Telekomünikasyon Kurumu
- ✓ Türkiye İstatistik Kurumu
- ✓ Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

- ✓ Üniversiteler
- ✓ Uluslararası Havacılık Kuruluşları
- ✓ Havayolu, Genel Havacılık, Hava Taksi ve Zirai İlaçlama İşletmeleri
- ✓ Hava Kargo Acentaları
- ✓ Yer Hizmetleri Kuruluşları
- ✓ Heliport İşletmecileri
- ✓ Havaalanı ve Terminal İşletmecileri
- ✓ Hastaneler (Uçucu Personel Sağlık Muayenesi için Yetkilendirilenler)
- ✓ Bakım Kuruluşları
- ✓ Havaalanlarında Hizmet Veren Özel Sektör Kuruluşları
- ✓ Havacılık ve Uçuş Eğitim Okulları
- ✓ Havacılıkla İlgili Teknik, İdari ve Uçucu Personel
- ✓ Havacılık ile İlgili Dernekler
- ✓ Vatandaşlarımız
- ✓ Diğer Ülke Vatandaşları

2.5 Güçlü Yanlar - Zayıf Yanlar - Fırsatlar - Tehditler Analizi (GZFT)

GÜÇLÜ YANLAR

- Sektörde düzenleyici ve denetleyici bir rolün üstlenilmesi.
- Giderlerini kendi kaynakları ile karşılıyor olması.
- Faaliyetlerin uluslararası standartlarda uygulanması.
- Ülkemizi sivil havacılıkla ilgili uluslararası kuruluşlar nezdinde temsil etmesi.
- Uluslararası geçerliliğe sahip belgeleri düzenlemesi.
- Evrensel kuralların geçerli olduğu bir alanda hizmet sunulması.
- Sunulan hizmetin etki alanının geniş olması.
- Küreselleşmenin etkisi ile zaman faktörünün öne çıktığı sektörde hızlı hizmet sunulması.

ZAYIF YANLAR

- Kurumsal yapılanmanın tamamlanmamış olması.
- Havacılık işletmelerinin uluslar arası standartlarda organize olup kurumsallaşamaması.
- Havaaracı ve havaaracı komponentlerinin sertifikasyonuna ilişkin altyapının olmaması
- Uzman, teknik ve idari personel sayısındaki yetersizlik.
- Etkin bir Ar-Ge politikasının oluşturulamamış olması.
- Etkin bir toplam kalite yönetim sisteminin uygulanamaması.
- Birimler arası ve birimler dışı iletişim ile tanıtım ve koordinasyon yetersizliği.
- Kariyer planlamasının bulunmaması.
- Hizmet içi eğitim ve eğitim programındaki uygulama eksiklikleri.
- Mevzuat ve teşkilat kanunundaki eksiklikler.
- Kurum personelinin sosyal hak ve çalışma koşullarının yetersizliği.
- Personel ücretlerinin düşük olması ve ücret dağılımındaki dengesizlik.
- Otomasyon Bilgi Sisteminin tamamlanmamış olması.
- Kurumun fiziki imkanlarının yetersizliği

FIRSATLAR

- Sektörün serbestleştirilerek rekabet ortamının oluşturulması.
- Bölge ülkeler ile havacılık konusunda işbirliğinin geliştirilmesi.
- Coğrafik konumu sebebiyle ülkemiz hava sahasının bir geçiş koridoru görevini üstlenmesi.
- Bölgesel Havacılık Politikası bağlamında sektörün genişlemesi ve gelişmesi.
- Yüksek teknoloji kullanımının artması.
- Gelişen turizm sektörünün havacılığa olumlu etkisi.
- Norm kadro anlayışının benimsenmesi ile kalifiye personel alımına öncelik verilmesi.
- Taşıma Modları arası entegrasyonun sağlanması için yapılan girişimler.
- Kurumsal kimlik anlayışının personel arasında yaygınlaşması.
- Genel bütçeden özel bütçeye geçilmesi

TEHDİTLER

- Hızla büyüyen sektörde nitelikli personel talebinin aynı paralelde karşılanamaması.
- Havacılık işletmelerinin uluslar arası standartlarda organize olup kurumsallaşamaması.
- Avrupa Birliğinin EASA üzerinden tek bir “Avrupa Havacılık Otoritesi Oluşturulması” yönünde yürüttüğü çalışmalar.
- Kurum bünyesinde geçici görevli olarak çalışan personel sayısının fazla olması.
- Özellikle 11 Eylül saldırısı sonrasında yaşananların havacılığa olumsuz etkisi ve terör psikozu.
- AB üyeliğimiz perspektifinde yaşanan GKRY sorununun bölgesel boyuta taşınması.
- Kurumlar arası yetki çatışması.
- Havacılık sektörünün ithal ürünlere olan bağımlılığı.
- Gelirlerde yaşanabilecek dönemsel sapmalar.
- Genç personel profiline sahip olan yapıda kurumsal hafızanın oluşturulamaması
- Fiziki altyapı ve personel yetersizliğine bağlı olarak, havacılık sektöründe otoritenin tam olarak sağlanamamış olması.

III. BÖLÜM

3. GELECEĞE BAKIŞ

3.1 Misyon

Havacılık emniyeti ve güvenliğinden taviz verilmeden, diğer ulaşım modları ile entegre, insana ve çevreye duyarlı, sivil havacılık faaliyetlerinin sürdürülebilir gelişimini sağlayacak altyapıyı oluşturmak üzere uluslararası işbirliği içerisinde güvenilir, etkin, şeffaf ve tarafsız bir şekilde düzenleme ve denetleme yapmaktır.

3.2 Vizyon

Kurumsal Kültürü ve Kimliği güçlü, yaptırım gücü yüksek, uluslararası standartlara yön veren *Küresel Anlamda Lider* ve *Özerk* bir *Sivil Havacılık Otoritesi* olmaktır.

3.3 İlkeler

- **Güvenilirlik**
- **Müşteri odaklılık**
- **Mesleki uzmanlık**
- **Değişime ve gelişime açıklık**
- **Çevreye ve insana duyarlılık**
- **Şeffaf ve katılımcı yönetim yapısı**
- **Adil, hızlı ve kaliteli hizmet anlayışı**

IV. BÖLÜM

4. KURULUŞUN STRATEJİSİ

4.1 Stratejik Alanlar

- Havacılık Emniyeti
- Havacılık Güvenliği
- Çevre
- Sürdürülebilirlik
- Etkinlik

4.2 Stratejik Amaç ve Hedefler

Stratejik Planlama ile ilgili olarak yürütülen çalışmalar sonrasında 2008–2012 yıllarını kapsayan süreç dahilinde gerçekleştirmek üzere toplam 6 adet stratejik amaç belirlenmiştir. Bunlar; havacılık emniyetini uluslararası standartlarda en üst seviyede sağlamak, havacılık güvenliğini arttırmak, sivil havacılık faaliyetlerinin sürdürülebilir gelişimini sağlamak, havaalanlarına yönelik yürütülen faaliyetleri uluslararası standartların üzerine çıkarmak, çevreye duyarlı hizmet anlayışını yaygınlaştırmak ve kurumsal yapıyı etkin hale getirmek olarak sıralanabilir.

Stratejilerin belirlenmesinde; personelin görüş ve önerileri, hizmetten faydalananların ihtiyaçları, çağın gereksinimleri, paydaşların talep ve görüşleri ile uluslararası gereklilikler dikkate alınmıştır.

Havacılık emniyetini uluslararası standartlarda en üst seviyede sağlamak

Emniyet, ulaşım modlarının tamamında olduğu üzere, insan hayatının vazgeçilmezidir. Havacılıkta olabilecek muhtemel hadise ve kazaları meydana gelmeden önlemek için yapılan faaliyetlerin tamamı havacılık emniyeti olarak ifade edilmektedir. Emniyet faktörü özellikle havacılık sektöründe diğer ulaşım modlarına oranla, yerdeki üçüncü şahıslar için de tehlike oluşturması nedeniyle daha önemli ve asla taviz verilmemesi gereken bir amaçtır.

Bu bağlamda, havacılık emniyeti havacılık faaliyetlerinin bir parçası değil; tüm faaliyetlerin can damarını ve birincil önceliğini oluşturmaktadır. Bunun için ilk olarak gerekli mevzuat düzenlemeleri yapılmakta, çağın gereklilikleri ve hassasiyetle durulması gereken konular hem personele hem de bu alanda hizmet veren kurum/kuruluş çalışanlarına aktarılmaya çalışılmakta, yapılan haberli/habersiz denetlemelerle olası hadiselerin ve kazaların en aza indirgenmesi sağlanmaktadır.

Havacılık Güvenliğini Arttırmak

Havacılık güvenliğinin öncelikli amacı, ülkemiz havaalanlarını kullanan yolcu ve onlara hizmet veren mürettebat, yer personeli ve havaalanı çalışanları ile hava aracı, havaalanı bina ve tesislerinin, gerek yerde gerekse havada girişilecek yasadışı müdahale eylemlerine karşı korunması ve gerekli önlemlerin alınarak kamu emniyetinin sağlanmasıdır.

Bunun için, üyesi bulunduğumuz uluslararası kuruluşların standartları ve ülkemiz ihtiyaçları doğrultusunda gerekli mevzuat çalışmalarının yapılması, verilecek eğitimlerin tamamlanması, kalite kontrol programının oluşturulması ile insan ve teknolojik kaynakların en üst düzeyde kullanılacağı bir alt yapının oluşturulması hedeflenmektedir.

Diğer bir hedef ise; sivil havacılık güvenliği alanında ulusal ve uluslararası platformlarda yetkili konumda olan Genel Müdürlüğümüz tarafından bu görev esnasında ilgili tüm resmi ve özel kurum/kuruluşlar ile koordinasyonun kurulması ve Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kuruluna gerekli desteğin sağlanması ve yönlendirmenin yapılmasıdır.

Sivil Havacılık Faaliyetlerinin Sürdürülebilir Gelişimini Sağlamak

Havacılık, sınırları olmayan global özelliğiyle ön planda duran ve yüksek teknoloji kullanılan bir sektördür. Kuralları salt ulusal platformda değil uluslararası alanda da belirlenmekte ve global düzeyde uygulanmaktadır. 2003 yılında başlatılan Bölgesel Havacılık politikası ile büyük bir atılım içerisinde bulunan Türk Sivil Havacılığının, sektördeki tüm aktörlerin üzerine düşen görevleri yerine getirmesi koşuluyla ve elbette küresel konjonktüre bağlı olarak, gelişmesine devam edeceği düşünülmektedir.

Havacılık faaliyetlerinin sürdürülebilir gelişiminin sağlanmasına yönelik tedbirlerin alınması Genel Müdürlüğümüzün önem verdiği öncelikler arasındadır. Bu bağlamda; etkin, açık, şeffaf ve bağımsız slot uygulamaları, verimli alt yapı çalışmaları, gerekli mevzuat düzenlemeleri,

mevcut ikili hava ulaştırma anlaşmalarının yaşanan gelişmeler paralelinde güncellenmesi ve yeni anlaşmaların imzalanması ile gelişen ve gelişecek sivil havacılık sektörünün gerek yurt içi gerekse de yurt dışı taşımacılık payını gelecek yıllarda arttırması hedeflenmektedir.

Bu nedenle; “Sivil Havacılık Faaliyetlerinin Sürdürülebilir Gelişimini Sağlamak” Genel Müdürlüğümüzün stratejik amaçları arasında yer almaktadır.

Havaalanlarına Yönelik Yürütülen Faaliyetleri Uluslararası Standartların Üzerine Çıkarmak

Havaalanları, ülkeye girişte temas kurulan ilk nokta gidişte ise son nokta olma özelliği ile ülkenin prestiji ve tanıtımı açısından oldukça önemli bir yere sahiptir. En üst seviyede yolcu konforunun amaçlandığı havaalanları, ticari açıdan da ülkeye önemli katkılar sağlanan yerlerdir.

Barındırdığı fonksiyon ve tesisler açısından bakıldığında güvenlik ve emniyet açısından hassas bölgeler olan havaalanlarında bu özelliklerinden dolayı yüksek teknolojinin üst seviyede kullanımı ve kullanılan teknolojinin sürekli yenilenmesi söz konusudur.

Ülkemizin dışa açılan önemli merkezlerini teşkil eden havaalanlarının emniyet ve güvenlik açısından en üst seviyelerde tutulması ülkemizin uluslararası platformdaki prestijini arttırmaktadır. Öte yandan, havaalanlarında meydana gelen istenmeyen durumlar, uluslararası platforma taşınması halinde ülke prestijinin sarsılmasına sebep olmaktadır.

Çağımızın sürat ve konfor açısından en gözde ulaştırma modu olan hava yolu taşımacılığında, havaalanlarının kullanım kabiliyeti ve kapasiteleri, uçak ve yolcu trafiği istatistiklerine doğrudan etki etmektedir. Dolayısıyla, trafiğin doğru bir şekilde planlanması ve yürütülen faaliyetlerin etkinliğinin arttırılması için gerekli düzenlemeler, Genel Müdürlüğümüz tarafından yapılmaktadır ve yapılacaktır. Bu bağlamda, doğu ile batının kesiştiği jeopolitik konumuyla ülkemizdeki havaalanlarında yürütülen faaliyetlerin gerek emniyet gerekse de güvenlik boyutu açısından uluslararası standartların üzerine çıkarılması amaçlarımız arasında yer almaktadır.

Çevreye Duyarlı Hizmet Anlayışını Yaygınlaştırmak

Günden güne artan hava taşımacılığının, çevreyi olumsuz yönde etkilediği bir gerçektir. Hava taşımacılığında kaynaklanan zararlı çevresel etkilerin en aza indirilmesi ve hatta kaynağında önlenmesi için; çevreye duyarlı hizmet anlayışının yaygınlaştırılması Genel Müdürlüğümüzün amaçları arasında yer almaktadır.

Hava taşımacılığı, hava kalitesini ve gürültüyü doğrudan etkilemektedir. Konu ile ilgili ulusal mevzuat olarak, Çevre Bakanlığı'nın yayımlamış olduğu yönetmelikler, uluslararası mevzuat olarak da, "ICAO Annex 16 – Cilt 1" Çevresel Koruma - Hava Aracı Gürültüsü ve "ECAC Doc.29" Sivil Havaalanları Çevresindeki Gürültü Konturlarını Hesaplama Yöntemi dikkate alınmaktadır.

Hava ulaşımının çevre üzerine etkisinin sistematik olarak asgari düzeye çekilebilmesi için sürdürülebilir bir sistem kurmak esastır. Bu sebeple; yakıt tüketimi ve gürültü kaynaklı etkinin azaltılması, yeni teknolojilerin geliştirilmesi, sivil asker işbirliği içerisinde optimum yolların oluşturulması, kapasitenin artırılması ve gecikmelerin azaltılması hedeflenmektedir.

Kurumsal Yapıyı Etkin Hale Getirmek

Havacılık emniyeti ve güvenliğinin en üst düzeyde sağlanarak, sivil havacılık faaliyetlerinin uluslararası kural ve standartlarda yürütülmesi amacıyla, 18 Kasım 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Genel Müdürlüğün yeniden yapılandırılmasına ilişkin temeller atılmıştır.

Bu kanunla; kuruma tüzel kişilik kazandırılmış, idari ve mali özerkliğe kavuşturularak sürdürülebilir bir yönetim anlayışı benimsenmiş, her geçen gün hızla büyüyen Sivil Havacılık sektörünün etkin bir şekilde düzenlenmesi ve denetlenmesi için kurumun yaptırım gücü artırılmıştır. Önemli havacılık merkezlerimizden olan İstanbul ve Antalya'da temsilcilikler açılarak, ülkemizdeki havacılık faaliyetlerinin denetim ve gözetiminin daha etkin ve zamanında yapılabilmesi hedeflenmiştir. Yeni yapılanma ile, havacılık sektöründe düzenleyici ve denetleyici konumunda bulunan Genel Müdürlüğümüzün yapısı kalifiye personel istihdamı ile güçlendirilmiştir. Hukuki ve teknik alt yapının oluşturulması sonrası, kurumsal yapının etkin hale getirilmesi ancak, yetişmiş insan gücü, gelişmiş otomasyon bilgi sistemi ve yerleşmiş bir kalite yönetim sistemi ile gerçekleştirilebilecektir.

Amaç 1:**Havacılık Emniyetini Uluslararası Standartlarda En Üst Seviyede Sağlamak**

Hedef 1.1: Havayolu işletmeleri yılda 4 kere, hava taksi işletmeleri yılda 2 kere ve diğer işletmeler yılda en az 1 kere denetlenecektir.

- İstihdam edilen teknik denetçilerin göreve başladığı tarihten itibaren bir yıl içerisinde üyesi bulunduğumuz ICAO, JAA ve ECAC gibi uluslararası kuruluşlar ile Milli Mevzuatımız kapsamında gerekli eğitimleri alması sağlanarak uluslararası denetçi konumuna getirileceklerdir.
- Ülkemizde mevcut bulunan tüm uçak tiplerine uygun lisansa sahip en az bir öğretmen pilot istihdam edilmesi sağlanacaktır.
- 2012 yılına kadar denetlemelerle ilişkili olan uluslararası dokümanlar JAR-OPS 1, JAR-OPS 3 ve JIP milli mevzuata aktarılacaktır.
- Mevcut yönetmelik ve talimatlar yıllık olarak hazırlanacak planlara uygun olarak uluslararası kurallar çerçevesinde güncellenecektir.

Hedef 1.2: Havayolu işletmelerinin bakım yönetimi kısımları ile bakım kuruluşları yılda en az iki kere, hava taksi işletmelerinin bakım yönetimi kısımları ile bakım kuruluşları bünyesinde bulunan hat bakım istasyonları ise yılda en az bir kere denetlenecektir.

- Yeni istihdam edilen personelin göreve başladığı tarihten itibaren bir yıl içerisinde denetçilik yapabilmesi için gerekli olan yasal ve teknik eğitimlerin tamamını alması sağlanacaktır.
- Wet-lease olarak yapılan operasyonların gerçekleştirildiği yurtdışı istasyonların tamamı denetleme planına uygun olarak bakım konusunda denetlenecektir.
- Bakım kuruluşlarının ve bakım kuruluşunu bünyesinde bulunduran havayolu ve hava taksi işletmelerinin ana üsleri dışında sahip olduğu yurtiçi ve yurtdışı hat bakım istasyonlarının denetlemesi amacıyla örnekleme yöntemiyle bir denetim planı hazırlanacak, tüm denetlemeler hazırlanan denetim planına göre gerçekleştirilecektir.
- Havayollarına yapılan denetlemelerde, en az 3, hava taksiler ile bakım kuruluşlarına yapılan denetlemelerde en az 2 denetçinin görev alması sağlanacaktır.

Hedef 1.3: 2008–2012 yılları arasında yapılacak periyodik denetimlerle Avrupa Havacılık Emniyeti Ajansı-EASA'dan Bakım Kuruluşlarını Yetkilendirilmeleri konusunda alınan akreditasyonun sürekliliği sağlanacaktır.

- Mevcut Onaylı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği-SHY-145'in EASA Part-145 kurallarını yansıtabak şekilde revizyonu tamamlanacaktır.
- Mevcut denetçi personelin bir yıl içerisinde gerekli tüm eğitimleri alması sağlanacaktır.
- JAA adına EASA tarafından yapılan bakım standardizasyonu-MAST denetlemelerinde ortaya çıkan tüm bulguların kapatılması sağlanacaktır.

Hedef 1.4: 2009 yılı sonuna kadar, ülkemizde verilen teknisyen lisanslarının JAR-66 standartlarına uygun hale getirilmesi sağlanacaktır.

- Mevcut Hava Aracı Onaylayıcı Personel Yönetmeliği SHY-66, JAR-66'da yapılan son değişiklikleri içerecek şekilde revize edilecektir.
- Yönetmelik değişikliğinin ardından teknisyen lisanslarının yönetmeliğe uygun olarak dönüştürülmesi sağlanacaktır.
- Yönetmeliğin Resmi Gazetede yayımlanması sonrasında verilecek yeni lisansların SHY-66 lisansı olarak verilmesi sağlanacaktır.

Hedef 1.5: SAFA programı kapsamında Türk tescilli uçaklara yapılan denetim bulgularının yıllık ortalamasının 0,9'un altına düşürülmesi sağlanacaktır.

- Etkin olarak çalışmaların sürdürülebilmesi ve denetimlerin daha sık yapılabilmesi için SAFA Koordinatörlüğü birimine yetişmiş personel istihdamı sağlanacaktır.
- Denetime katılacak personelin daha sağlıklı denetleme yapabilmesi amacıyla yeni istihdam edilmiş personele yönelik verilecek gerekli uzmanlık eğitimlerinin bir yıl içerisinde tamamlanması sağlanacaktır.

Hedef 1.6: Sivil Havacılık Emniyeti konusundaki yasal düzenlemeler 2012 yılına kadar tamamlanacak ve düzenli olarak güncellenecektir.

- Mevcut ve lisans sahibi personelin bir yıl içerisinde, yeni istihdam edilen personelin ise göreve başladıkları tarihten sonra en fazla iki yıl içerisinde görev/sorumlulukları

kapsamındaki hizmetleri yerine getirebilmesi amacıyla gerekli eğitimleri almaları sağlanacaktır.

- Diğer paydaşlarla yürütülen ortak çalışmalar geliştirilerek ilgili mevzuatın uygulanabilirliği ve etkinliği arttırılacaktır.
- Tüm paydaşların katılımı ile yapılacak mevzuat çalışmaları esnasında çalışma grupları oluşturularak, havacılık faaliyetlerinin emniyetli ve verimli olarak sürdürülebilmesini teminen gerekli altyapı oluşturulacaktır.
- Ülkemizde gerçekleştirilen/gerçekleştirilecek uluslararası denetimlerden azami faydanın sağlanması için uluslararası denetim sonuçları analiz edilerek milli mevzuatta gerekli iyileştirmeler yapılacaktır.
- Personelin yabancı dil bilgisi seviyesinin artırılması için projeler hazırlanarak 2010 yılına kadar uluslararası literatürü takip edecek seviyeye çıkartılacaktır.
- Üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşlar tarafından havacılık emniyeti alanında düzenlenen tüm toplantı, konferans, seminer ve çalıştaylara Genel Müdürlüğümüz adına katılım sağlanması planlanmaktadır.

Hedef 1.7: EUROCONTROL Emniyet Düzenleyici Gereksinimlerinin Milli Mevzuata aktarılması 2009 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.

- Yeni istihdam edilen personelin göreve başladığı tarihten itibaren en fazla iki yıl içerisinde, Görev/Sorumlulukları kapsamındaki hizmetleri yerine getirebilmesi amacıyla, gerekli eğitimleri alması sağlanacaktır.
- İlgili Kurum/Kuruluşların katılımları ile yayımlanması gerekli olan her bir ESARR için çalışma grupları 2008 yılı içerisinde tesis edilecektir.
- Tesis edilen çalışma grupları tarafından 2008 yılı ilk yarısı içerisinde hazırlanacak olan taslak çalışmalar tamamlanarak SHGM'ye sunulacaktır.
- ESARR 1 haricindeki tüm ESARRların uyumlaştırılması sonucu hazırlanan yönetmeliklerin resmi gazetede yayımlanması için gerekli yasal prosedür 2008 yılı sonuna kadar, ESARR 1 için gerekli yasal prosedür ise 2009 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.
- Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Sertifika/Lisans Yönetmeliği 2009 yılı içerisinde uygulamaya konulacaktır.
- Yayımlanacak olan yönetmeliklerin yayımlanma tarihlerinden itibaren en geç iki yıl içerisinde uygulanmaları sağlanacaktır.

- Uygulamanın gözetimi için denetleme programları oluşturulacak ve uygulamaya konulacaktır.

Hedef 1.8: 2012 yılı sonuna kadar tüm hava liman ve meydanlarımızdaki haberleşme, seyrüsefer ve gözetim hizmetleri veren birimler ve kullanmakta oldukları sistemler ile hava trafik kontrol hizmeti ve havacılık bilgi hizmeti veren üniteler her yıl düzenli olarak denetlenecektir.

- Yeni istihdam edilen personelin göreve başladığı tarihten itibaren en fazla iki yıl, mevcut personelin ise bir yıl içerisinde Görev/Sorumlulukları kapsamındaki hizmetleri yerine getirebilmesi amacıyla, gerekli eğitimleri alması sağlanacaktır.
- Denetim takvimi çıkartılarak, uygulamaya yönelik personel planlaması yapılacaktır.
- Kontrol Listeleri doğrultusunda haberli/habersiz denetimler gerçekleştirilecektir.
- Meydanlardaki istasyonların test ve kalibrasyonlarının düzenli olarak yapılması sağlanacaktır.
- Personel/Cihaz kayıtlarının düzenli bir şekilde tutulmaları sağlanacaktır.
- Denetimlerde elde edilen bulgular ilgili kurum/kuruluşa gönderilerek, eksikliklerin giderilmesi amacıyla gerekli tedbirlerin alınması sağlanacak ve takibi yapılarak kayıt altına alınacaktır.

Hedef 1.9: Yıl içerisinde gerçekleşen hava hadiselerinin değerlendirilmesi kapsamında oluşturulan “Tavsiye ve İzleme Kurulu” tarafından her yıl genel bir değerlendirme yapılacaktır.

- Ciddi/çok ciddi olaylara ait dosyalar, hazırlanarak Kurul gündemi oluşturulacaktır.
- Olayların değerlendirilmesini müteakiben ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilen tedbirler, yaptırımlar ve düzeltici uygulamalar izlenecektir.
- Ciddi/çok ciddi olaylara ilişkin yıllık özet raporlar hazırlanacaktır.

Amaç 2: Havacılık Güvenliğini Arttırmak

Hedef 2.1: Tüm havaalanlarında Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kalite Kontrol Programına uygun olarak yılda bir kez denetleme ve test, 3 yılda bir kez de inceleme yapılacaktır.

- Yeni istihdam edilen personelin göreve başladığı tarihten itibaren en fazla iki yıl içerisinde; mevcut personelin ise bir yıl içerisinde ulusal denetçi olabilmeleri için gerekli eğitimleri almaları sağlanacaktır.
- Ulusal denetçi sertifikasyon sistemi 2008 yılı içinde tamamlanarak, gerek kurumumuzda gerekse de ilgili kurumlarda görev yapan denetçilerin sertifikalandırması sağlanarak gerekli ulusal denetçi kaynağı oluşturulacaktır. Ayrıca mevcut sistemde ulusal denetçi görevini yürüten personelden, ulusal veya uluslararası denetçi kursunu almayanların bu kursları tamamlayarak sertifikalandırılmaları 2008 yılı sonuna kadar gerçekleştirilecektir.
- Denetçilerin görev, yetki ve sorumlulukları ile görevlendirilmelerine ilişkin gerekli mevzuat 2008 yılı ortalarına kadar oluşturulacaktır.
- İlgili kurum/kuruluşların katılımı ile yapılacak ortak denetlemelerde işbirliği ve koordinasyonun artırılması sağlanacaktır.
- Sivil Havacılık faaliyetlerinde bulunan kurum/kuruluş personelinin önceden belirlenmiş kriterlerde eğitim alması temin edilerek, iç denetim mekanizması 2009 yılı sonuna kadar oluşturulacaktır.
- ECAC teknik desteği ile hali hazırda yürütülen Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kalite Kontrol Programı'nın güncelleştirme çalışmaları 2008 yılında tamamlanacaktır.

Hedef 2.2: Sivil Havacılığa hizmet veren tüm kurum/kuruluşlardaki mevcut personelin görevleriyle ilgili havacılık güvenliği eğitimlerini 2010 yılına kadar etkin ve yaygın bir şekilde almaları sağlanacak ve 2010 yılı sonrası için takip mekanizması oluşturulacaktır.

- Yeni istihdam edilen personelin göreve başladığı tarihten itibaren en fazla iki yıl içerisinde; mevcut personelin ise bir yıl içerisinde eğitmen olabilmesi için gerekli eğitimleri alması sağlanacaktır.

- Havacılık Güvenliği eğitimci sertifikasyonu 2008 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır. Gerek kurumumuzdan gerekse ilgili kurumlardan eğitimciler sertifikalandırılarak gerekli eğitmen kaynağı oluşturulacaktır. Ayrıca, mevcut sistemde eğitmen olarak görev yapan personelden, ulusal veya uluslararası eğitimlik kurslarını almayanların bu kursları tamamlamaları ve sertifikalandırılmaları 2008 yılı sonuna kadar sağlanacaktır.
- Sivil Havacılık Güvenliği konusunda görev odaklı eğitim paketleri 2009 yılı sonuna kadar hazırlanacak/hazırlatılacaktır.
- Sivil Havacılık Güvenliği eğitimlerinin yaygınlaştırılmasını sağlamak amacıyla bu eğitimleri verecek kuruluşların yetkilendirilmesi için gerekli mevzuat düzenlemeleri 2008 yılı sonuna kadar yapılacaktır.
- Eğitim faaliyetlerinin sürdürülmesi için gerekli mali kaynak sağlanması ve teçhizat tedariki çalışmaları 2009 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.
- Eğitim standartlarının yükseltilmesi için 2007 yılında uluslararası organizasyonlar nezdinde girişimlerde bulunularak, 2008 yılından itibaren standart eğitim paketlerinin ülkemizde verilmesi sağlanacaktır.
- Sivil havacılık güvenliği konusunda eğitimlerin fazla ve hedef kitlenin farklı olması nedeniyle, eğitim faaliyetlerinin düzenli sürdürülebileceği eğitim tesislerinin oluşturulması için çalışmalar başlatılarak altyapı 2010 yılına kadar tamamlanacaktır.
- Eğitmen sağlamak amacıyla, kurum dışından yetişmiş personelin kullanılması için 2008 yılı içerisinde gerekli düzenlemeler yapılacaktır.
- Eğitmen olarak görevlendirilecek personelin görev yetki ve sorumlulukları ile atanmaları konusundaki düzenlemeler 2008 yılı içinde yapılacaktır.
- Eğitimlerde kullanılacak dokümantasyona ilaveten, öğrenmedeki etkinliği arttırmak amacıyla, gerekli yazılım desteği ile görsel materyallerin altyapısı 2009 yılı sonuna kadar hazırlanacak/hazırlatılacak ve 2010 yılında kullanılmaya başlanacaktır.
- Milli Sivil Havacılık Güvenlik Eğitim Programı'nın uluslararası standartlara uygun olarak revize edilmesi amacıyla ECAC ile işbirliği çerçevesinde 2007 yılı içerisinde başlatılan güncelleştirme çalışmaları 2008 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.
- ICAO tarafından hazırlanan ve uluslararası eğitimlerde kullanılan standart eğitim paketlerinin tamamının 2008'e kadar temin edilmesi ve eğitim programlarında referans olarak kullanılması sağlanacaktır.

- Uluslararası ICAO/ECAC Sivil Havacılık Güvenliği Eğitim Merkezi'nin ülkemizde oluşturulması konusunda daha önceden başlatılmış olan çalışmalar 2010 yılına kadar sonuçlandırılacaktır.

Hedef 2.3: Sivil Havacılık Güvenliği konusundaki yasal düzenlemelerin tamamlanması ve mevcut mevzuatların uluslararası standartlar ve ülkemiz ihtiyaçları doğrultusunda güncellenmesi amacıyla yürütülen çalışmalar yapılacak ihtiyaç tespitinden sonra 6 ay içerisinde tamamlanacaktır.

- Mevcut personelin en fazla iki yıl içinde ulusal ve uluslararası mevzuatları öğrenmesi için uluslararası ve ulusal eğitimleri alması sağlanacaktır.
- Diğer paydaşlarla daha fazla işbirliği sağlanarak mevzuatın uygulanabilirliği ve etkinliği arttırılacaktır.
- Mevzuat çalışmaları için diğer paydaşların da katılımı ile çalışma grupları oluşturularak çalışmaların verimli olarak sürdürülebilmesini sağlayacak gerekli altyapı oluşturulacaktır.
- Ülkemizde gerçekleştirilen/gerçekleştirilecek uluslararası denetimlerden azami faydanın sağlanması için uluslararası denetim sonuçları değerlendirildikten sonra 1 yıl içinde ülkemiz mevzuatı geliştirilecektir.
- Mevcut personelin yabancı dil seviyesinin yükseltilmesi için projeler hazırlanacak, 2010 yılına kadar uluslararası literatürü takip edecek seviyeye çıkartılacaktır.
- Uluslararası uygulamaların yakından takip edilerek ülkemiz mevzuatına yansıtılmasını teminen, üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşların mevzuat ve teknik çalışma grubu toplantıları da dahil tüm toplantı, konferans seminer ve çalıştaylara katılım sağlanacaktır.
- Uluslararası takip gerektiren Havacılık Güvenliği konusunda hazırlanmış olan milli mevzuatların İngilizce tercüme ve uluslararası dokümanların diğer paydaşlar tarafından daha etkin uygulaması için Türkçe tercüme mevzuatların yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 6 ay içerisinde tamamlanacaktır.
- Hazırlanan mevzuatlara uygun hareket edilmesi ve mevcut düzenlemelere göre hizmet verilmesi sağlanacaktır.

- Genel Müdürlüğümüzün Havacılık Güvenliği konusunda ulusal ve uluslararası platformda yetkili otorite olarak belirlenmesinin ardından mevcut mevzuatların bu doğrultuda revize edilmesine yönelik olarak 2007 yılında başlatılan çalışmalar ile Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı güncelleştirilerek bu konuda hazırlanan yönetmeliğin 2008 yılı içerisinde yürürlüğe girmesi sağlanacaktır.

Hedef 2.4: Havaalanlarının güvenlik kontrol noktalarındaki hizmet etkinliğinin artırılması amacıyla yürütülen altyapı çalışmaları 2012 yılına kadar tamamlanacaktır.

- İlgili kurum kuruluşla koordinasyon kurularak yeterli ve uygun personel görevlendirilmesi 2 yıl içinde tamamlanacaktır.
- Güvenlik kontrol noktalarında görevli tüm personel için standart bir eğitim ve sertifikasyon programı 2008 yılı sonuna kadar hazırlanarak, tüm güvenlik personelinin sertifikasyonunun yapılması ve düzenli olarak tazeleme eğitimlerine tabi tutulmaları sağlanacaktır.
- Sertifikasyon için gerekli altyapının (fiziki mekan., yazılım, teçhizat vb.) 2010 yılına kadar tamamlanması sağlanacaktır.
- Hizmet etkinliği yılda en az 1 kez yapılacak olan haberli/habersiz denetleme ve testlerle izlenecektir.
- Kontrol noktasındaki cihazların gerekli test ve kalibrasyonlarının günlük/aylık/yıllık olarak düzenli bir şekilde yapılması sağlanacaktır.
- Güvenlik kontrol noktalarında son teknolojinin kullanılmasını sağlamak amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği arttırılacaktır.
- Kitle iletişim araçları ve hakla ilişkiler yöntemleri ile (basın, radyo/TV, el ilanları, tabelalar vb.) halkın Havacılık Güvenliği konusunda bilinçlendirilmesini teminen 2010 yılına kadar gerekli girişimlerde bulunulacak ve 2012 yılına kadar standart materyaller hazırlanacak/hazırlatılacaktır.

Hedef 2.5: Tüm güvenlik paydaşları arasında hızlı ve güvenilebilir iletişimin kurulmasını teminen, güvenlik teçhizatı standartlarının oluşturulması ve cihazların sertifikasyonuna ilişkin altyapı çalışmaları 2009 yılına kadar tamamlanacaktır.

- 2008 yılı içerisinde tüm güvenlik paydaşlarındaki güvenlikten sorumlu personele ait iletişim bilgileri toplanarak güncel tutulmaları sağlanacaktır.

- 2008 yılı sonuna kadar Havacılık Güvenliği Web sitesinin güvenlik prosedürüne uygun olarak kullanıcılara açılması ve aktif olarak kullanılması sağlanacaktır.
- Personelin güvenlik teçhizatları konusundaki ilgili eğitimleri almaları sağlanacaktır.
- Ülkemiz havaalanlarında kullanılan güvenlik teçhizatlarının Standardizasyonuna ilişkin düzenlemeler 2008 yılı içerisinde tamamlanacaktır.
- Üniversiteler ve özel sektör ile işbirliği yapılarak güvenlik cihazlarının onaylanmasına ilişkin gerekli altyapı 2008 yılı içerisinde oluşturulacaktır.
- Güvenlik teçhizatları ile ilgili test ve ar-ge çalışmalarına sürekli olarak destek verilerek, sektöre yön verilecektir.

Hedef 2.6: Kuraldışı ve kabul edilmeyen yolcuların taşınması ile ilgili altyapı çalışmaları ve yasal düzenlemeler 2010 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.

- Kural dışı ve kabul edilemeyen yolcuların taşınmasına ilişkin mevzuat hazırlanacaktır.
- Yolcu Bilgi Bankası çalışmalarına 2008 yılı içerisinde başlanacaktır.
- 2010 yılı içerisinde uygulamaya yönelik seminerler düzenlenecektir.
- Emniyet Genel Müdürlüğü ve Mülki İdare Amirlikleri ile otomasyon sistemi kurulumu 2010 yılı içerisinde tamamlanacaktır.
- 2010 yılı sonuna kadar Dışişleri Bakanlığının otomasyon sistemine dahil edilmesi konusunda hazırlık çalışmaları yapılacaktır.
- 2010 yılı sonuna kadar Asi, Kuralsız Yolcular ile ilgili "Kara Liste" oluşturulması amacıyla yürütülen altyapı çalışmaları tamamlanacaktır.

Hedef 2.7: Tehlikeli Maddelerin Havayolu ile Taşınması ile ilgili altyapı çalışmaları ve yasal düzenlemeler 2010 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.

- Mevcut personelin 2008 yılı sonuna kadar tehlikeli maddelerin taşınması konusunda gerekli eğitimleri almaları sağlanacaktır.
- Tehlikeli Maddelerin Havayolu ile Taşınması Yönetmeliği 2009 yılı sonuna kadar hazırlanacaktır.
- Tehlikeli Madde Taşımacılığı Bilgi Bankası çalışmalarına 2008 yılı içerisinde başlanacaktır.
- 2010 yılı sonuna kadar Genel Kurmay Başkanlığı ile Tehlikeli Maddelerin Taşınması ile ilgili bilgi paylaşımı hususunda gerekli hazırlık çalışmalarına başlanacaktır.

Hedef 2.8: Hava Kargo Acentalarının güvenlik kurallarına ilişkin yasal düzenlemeler 2009 yılı sonuna kadar gözden geçirilecektir.

- Hava Kargo Acentalarının tamamı 2008 yılı sonuna kadar denetimden geçirilecektir.
- 2009 yılı sonuna kadar SHT-150.11 "Hava Kargo Acentalarının Görev, Yetki ve Sorumlulukları Hakkında Özel Kurallar" Talimatı gözden geçirilerek mevzuat yenilenecektir.
- Hava Kargo Bilgi Bankası çalışmalarına 2008 yılı içerisinde başlanacaktır.
- 2008 yılı sonuna kadar "Ulusal Hava Kargo Güvenlik Eğitim Programı" hazırlanacaktır.
- 2009 yılı sonuna kadar hava kargo acentalarının güvenlikten sorumlu personellerinin Hava Kargo Güvenlik Eğitimlerini alması sağlanacaktır.
- 2010 yılı içerisinde Hava Kargo Güvenlik Eğitimlerinin uluslararası sertifikasyonu çalışmalarına başlanacaktır.

Amaç 3:**Sivil Havacılık Faaliyetlerinin Sürdürülebilir Gelişimini Sağlamak**

Hedef 3.1: 2012 yılına kadar mevcut 88 ülke ile imzalanmış olan Hava Ulaştırma Anlaşmaları çoklu tayin ve frekans kısıtlamasının kaldırılması ilkeleri çerçevesinde revize edilecek ve Anlaşma bulunmayan ülkeler ile uygun görülmesi halinde Hava Ulaştırma Anlaşması yapılması sağlanacaktır.

- Yeni istihdam edilen ve uluslararası hava ulaştırma anlaşmalarından sorumlu olacak personelin en geç 2 yıl içerisinde yetiştirilmesi sağlanacaktır.
- Personel istihdamı sonrasında mevcut anlaşmalar incelenerek revize edilmesi gereken hususlar tespit edilecek ve revizyonu öngörülen anlaşmalar ile ilgili olarak sektör araştırması yapılacaktır.
- Anlaşma yapılacak yeni ülkelerin ve şartların tespiti için teknik bir heyet oluşturulacaktır.
- 2012 yılına kadar anlaşma sayısı 100'e çıkarılacaktır.

Hedef 3.2: 2010 yılına kadar tüketici haklarının korunması ve haksız rekabetin önlenmesi konularındaki yasal ve idari düzenlemeler tamamlanacaktır.

- 2 yıl içerisinde tüketici haklarının korunması konusunda milli bir mevzuat hazırlanacaktır.
- Kitle iletişim araçları ve hakla ilişkiler yöntemleri ile (basın, radyo/tv, el ilanları, tabelalar vb.) halkın tüketici hakları konusunda bilinçlendirilmesi sağlanacaktır.
- Havayolu işletmelerinin tüketici haklarını mevzuat çerçevesinde korumaları için müşteri memnuniyeti bazlı değerlendirmeler yapılacak ve sonuçlar SHGM internet sitesinde yayınlanacaktır.

Hedef 3.3: Trafiğin yoğun olduğu havalimanlarının verimli şekilde kullanılmasına ilişkin yürütülen çalışmalar 2010 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.

- Slot uygulamaları ile ilgili Yönetmelik hazırlanacaktır.

- 2008 yılı sonuna kadar Slot Koordinasyon Merkezinde kullanılmakta olan Score-4 Sistem Lisansı Genel Müdürlüğümüze devredilecektir.
- DHMİ tarafından işletilen ve slot uygulanan havalimanlarındaki yolcu ve uçak trafiğinin yılın her ayına düzenli bir şekilde yayılması sağlanacaktır.
- Yap-işlet-devret modeli ile tesis edilen terminal binalarının kapasite değerinden bağımsız olarak slot tahsisi yapılması sağlanacaktır.
- Yerel Slot Komiteleri 2008 yılı Yaz Tarife Dönemi öncesi aktif hale getirilecektir.
- Slot Koordinasyon Merkezi 2010 yılına kadar tamamen özerk bir yapıya kavuşturulacaktır.
- Uluslararası hava trafiğine açık, uçuş emniyeti ve havacılık güvenliği esas alınarak yerli ve yabancı havayolu ayrımı yapılmaksızın slot uygulanan havalimanlarına sefer düzenleyen havayolu işletmelerinin iniş/kalkış saat dilimlerinde on-time (zamanında) uçuş yapması sağlanacaktır.
- Uluslararası hava trafiğine açık slot uygulanan havalimanlarını kullanan yerli ve yabancı hava taşıyıcılarının iniş kalkış saat dilimlerindeki mevcut % 20'lik sapmanın % 5 civarına çekilmesi sağlanacaktır.

Hedef 3.4: 2012 yılı sonuna kadar yolcu taşımacılığındaki havayolu payının % 10'a çıkarılması amacıyla sektörel düzenlemeler yapılacaktır.

- Bölgesel hava taşımacılığının geliştirilebilmesi için maliyet azaltıcı tedbirlerin alınması ve küçük (STOL) havaalanı yapısına ve yolcu profiline uygun filo oluşturması için havayolu işletmeleri yönlendirilecektir.
- Bölgesel Hava Taşımacılığında ikinci aşama olan Dolmuş Uçak Projesi'nin hayata geçirilmesi sağlanacaktır.
- Havaalanlarına alternatif ulaşım yöntemleri araştırılarak ilgili kurum ve kuruluşlar bu konuda yönlendirilecektir.
- Turizm sektöründe yaşanacak olan gelişmeler paralelinde hat analiz raporları hazırlanacak/hazırlatılacaktır.
- 20 havaalanından yurt içi ve/veya yurt dışı direkt tarifeli sefer yapılabilmesi için kamu ve özel sektör kuruluşları ile koordinasyon sağlanarak hukuki ve teknik düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır.
- Konuya ilişkin gerekli mevzuat düzenlemeleri yapılacaktır.

Hedef 3.5: Ülkemizin jeopolitik konumu göz önünde bulundurularak Avrupa ve Ortadoğu arasında yer alan uluslararası kargo merkezi olunması amacıyla 2012 yılına kadar yük taşımacılığındaki havayolu payının %5'e çıkarılması sağlanacaktır.

- Yük taşımacılığı alanındaki eğilimlerin ve ihtiyaçların tespiti için etüt çalışması yapılacak ve İkili ve Çok Taraflı Hava Ulaştırma Anlaşmaları ile ülkemizin uluslararası kargo taşımacılığı payını arttırıcı tedbirler alınacaktır.
- Hava Yolu İşletmeleri bünyesindeki kargo filosunun genişletilmesi ve güçlendirilmesi için sektörel analiz yapılacaktır.
- Mevcut kargo terminallerin fiziki kapasiteleri incelenerek eksikliklerin giderilmesi sağlanacaktır.
- Önceden belirlenen havaalanlarında özel kargo terminallerinin kurulması sağlanacaktır.
- Havaalanlarıyla her türlü ulaşım bağlantıları bulunan havaalanlarına yakın bölgelerde, kargo köylerinin (cargo village) kurulması desteklenecektir.
- Havaalanlarında hava kargo acentelerinin kargonun paketlenmesi, etiketlenmesi ve elleçleme işlemlerinin yapılabilmesi için uygun yerlerin (war house) tahsis edilmesi sağlanacaktır.
- Konuya ilişkin gerekli mevzuat çalışmaları yapılarak gümrük mevzuatının sadeleştirilmesi için gerekli girişimlerde bulunulacaktır.

Amaç 4:**Havaalanlarına Yönelik Yürütülen Faaliyetleri Uluslararası Standartların Üzerine Çıkarmak**

Hedef 4.1: Sivil trafiğe açık havaalanlarının emniyetinin artırılması amacıyla işletme ruhsatı ve sertifikalandırma işlemleri 2010 yılına kadar tamamlanacaktır.

- Mevcut personelin 2008 yılı sonuna kadar, yeni istihdam edilen personelin ise işe giriş tarihinden itibaren bir yıl içerisinde gerekli eğitimleri almaları sağlanacaktır.
- Mevcut personelin 2008 yılı sonuna kadar en az bir konuda yurtdışı eğitim alması sağlanacaktır.
- Her ay bir adet havaalanı denetlemesi yapılacaktır.
- Yeterli personel sayısına ulaşıldıktan sonra tüm havaalanları her 3 yılda bir en az bir kere denetlenecektir.
- Ortak yapılacak havaalanı denetlemelerinde işbirliği ve koordinasyonun artırılması sağlanacaktır.
- Sivil-asker ortak işletilen havaalanları ile iç hat trafiğe açık olan havaalanlarının işletme ruhsatı ve sertifikasyon işlemleri 2009 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.

Hedef 4.2: Sivil trafiğe açık havaalanlarında hizmet veren tüm kurum ve kuruluşların 2010 yılına kadar ruhsatlandırılması sağlanacaktır.

- Havaalanlarında işyeri açma ve çalışma ruhsatları verilme esaslarına ilişkin gerekli mevzuat çalışmaları tamamlanarak 2008 yılı içerisinde konu hakkında hazırlanacak yönetmelik yürürlüğe girecektir.
- Havaalanlarında hizmet veren tüm işyerlerinin ruhsatlandırılması 2010 yılı sonuna kadar sağlanacaktır
- Yer hizmetleri kapsamında, her ay bir havaalanında denetleme yapılacaktır.
- Yeterli personel sayısına ulaşıldıktan sonra havaalanında faaliyet gösteren yer hizmeti kuruluşları yılda en az bir kere denetlenecektir.

Hedef 4.3: Havaalanlarındaki yolcu kolaylıklarının en üst düzeyde sağlanabilmesi için gerekli düzenlemeler 2010 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.

- Konu hakkında yürütülen mevzuat çalışmaları 2009 yılı sonuna kadar tamamlanarak ilgili yönetmeliğin yürürlüğe girmesi sağlanacaktır.
- HANKOK toplantılarında alınan kararların etkin bir şekilde uygulanması/uygulatılması için gerekli düzenlemeler 2009 yılına kadar yapılacaktır.
- Yeterli uzman sayısına ulaşılması için personelin 2010 yılı sonuna kadar gerekli eğitimleri almaları sağlanacaktır.
- Hava Nakliyatı Kolaylaştırma Komitesi'nin üst düzey bir kurul haline getirilerek etkinliğinin artırılabilmesi için yürütülen çalışmalar 2010 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.

Hedef 4.4: Heliportların yaygınlaştırılması ve daha etkin kullanılabilmesi amacıyla yasal ve idari düzenlemeler 2010 yılına kadar tamamlanacaktır.

- 2008 yılı sonuna kadar heliportların yapım, işletim ve sertifikalandırma esasları uluslararası gelişmeler paralelinde yeniden gözden geçirilerek SHY-14B Yönetmeliği revize edilecektir.
- Tüm heliportların ruhsatlandırma ve sertifikasyon işlemleri yeni yönetmelik paralelinde 2010 yılına kadar tamamlanacaktır.
- Yeterli personel sayısına ulaşıldıktan sonra işletimdeki tüm heliportlar her 3 yılda bir en az bir kere denetlenecektir.

Hedef 4.5: Havaalanları çevresindeki yapılaşmaların en üst seviyede kontrolü için 2012 yılı sonuna kadar yasal ve idari düzenlemeler yapılacaktır.

- İlgili yerel yönetimlere mânia standartları konusunda periyodik eğitimler verilecektir.
- Tüm havaalanı mânia planları 2010 yılı sonuna kadar revize edilecektir.
- Havaalanı mânia planlarının 3 boyutlu olarak üretilmesine yönelik planlama çalışmaları 2011 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.
- Mevcut havaalanı mânia planlarının 3 boyutlu olarak üretilmesi 2012 yılı sonuna kadar tamamlanacak ve bu tarihten sonra yapılacak tüm planlar 3 boyutlu olarak üretilenecektir.

Amaç 5:

Çevreye Duyarlı Hizmet Anlayışını Yaygınlaştırmak

Hedef 5.1: Gürültü ve emisyon ile ilgili düzenlemelerin 2012 yılına kadar uluslararası uygunluk kapsamında iyileştirilmesi sağlanacaktır.

- Yeni istihdam edilen personelin göreve başladığı tarihten itibaren en fazla üç yıl içerisinde; mevcut personelin ise iki yıl içerisinde konuya ilişkin gerekli eğitimleri almaları sağlanacaktır.
- ICAO Annex 16 – Cilt 1, Cilt 2 ve ECAC Doc.29 çerçevesinde çevresel gürültünün değerlendirilmesi ve yönetimi konusunda mevzuat çalışmaları başlatılarak, hazırlanacak mevzuatın 2011 yılına kadar yürürlüğe girmesi sağlanacaktır.
- Mevzuat uygulamasına ilişkin takip mekanizması oluşturulacaktır.
- Bu mevzuat kapsamında, gürültü sınırları belirlenerek, yerli ve yabancı tescilli uçakların bu sınırlara uymaları yapılacak denetimlerle sağlanacaktır.
- Yapılan denetlemeler sonucunda aykırı hareket ettiği tespit edilen kuruluşlara yönelik cezai müeyyideler uygulanacaktır.

Amaç 6:**Kurumsal Yapıyı Etkin Hale Getirmek**

Hedef 6.1: Stratejik insan kaynakları yaklaşımını esas alan uygulamalar 2010 yılı sonuna kadar tamamlanarak, kurumsal kimliğin benimsenmesi sağlanacaktır.

- Üç yıl içerisinde Genel Müdürlüğün yetki alanını kesinleştirici ve personelin özlük haklarını iyileştirici mevzuat değişiklikleri yapılacaktır.
- Birimler tarafından hazırlanacak adam/saat planına göre personel alımı sağlanacaktır..
- Genel Müdürlük hizmet binasının kullanım kapasitesinin artırılması amacıyla bina alımı veya kiralama yolu ile yeni bina temini sağlanacaktır.
- Temsilciliklerin fiziksel imkân ve kabiliyetleri geliştirilecektir.
- Katılımcı yönetim anlayışı doğrultusunda, yürütülen faaliyetlerin işleyişine yönelik olarak personelin görüş ve önerilerinin yönetim kademesine her ay düzenli bir şekilde iletilmesine yönelik çalışmalar başlatılacaktır.
- Kurumsal web sayfası bir yıl içerisinde Kurumsal Kimlikle uyumlu şekilde yeniden tasarlanacaktır.
- Personel performans yönetim sistemi tesis edilerek, personel için teşvik ve ödül mekanizması kurulacaktır.
- Personele yönelik kurum içi eğitim planlaması yapılacak ve yeni istihdam edilen personel için oryantasyon eğitimi verilmesi sağlanacak ve kariyer planlama sistemi oluşturulacaktır.
- Birimler arası koordinasyonun sağlanması amacıyla iç iletişim yöntemleri geliştirilerek bir yıl içerisinde etkinleştirilecektir.
- Etkin bir Ar-Ge sisteminin oluşturulmasına yönelik çalışmalar bir yıl içerisinde başlatılacaktır.

Hedef 6.2: E-devlet kriterleri göz önünde bulundurularak oluşturulacak olan Otomasyon Bilgi Sistemi sayesinde elektronik dönüşüm 2012 yılına kadar tamamlanacaktır.

- Yetişmiş insan gücünün oluşturulması amacıyla gerekli eğitimlerin alınması sağlanacaktır.

- Herkes tarafından anlaşılabilir ve kullanılabilir bir veri tabanı oluşturulacaktır.
- Erişilebilir bir arşivleme sistemi oluşturulacaktır.
- Gerekli donanım araçlarının (yazılım, elektronik meta, diz üstü bilgisayarlar, network ve PDA vb.) temini sağlanacaktır.
- Kurumun iş akış şemaları ile süreçler belirlenerek birimlerde yürütülen faaliyetlerin elektronik ortama aktarılması sonrasında kurum içi sistem oluşturulacaktır.
- Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile elektronik haberleşmenin sağlanması için bağlı kurumlar sistemi oluşturulacaktır.
- Sektöre yönelik faaliyetlerin başvuru, inceleme ve neticelendirme aşamalarındaki prosedürlerin elektronik dönüşümleri tamamlanarak, sektörel sistem oluşturulacaktır.
- Üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşlarla raporlama ve eş zamanlı bilgi alış-verişi sağlanması için uluslararası sistem kurulacaktır.
- İzleme ve takip yöntemi ile sistem üzerindeki eksiklikler tespit edilecektir.

Hedef 6.3: Kalite Yönetim Sistemi bir yıl içerisinde etkin bir hale getirilecektir.

- ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi şartlarına uygun dokümantasyon çalışmaları revize edilecektir.
- Kurum personeline bir yıl içerisinde ISO 9001:2000 KYS Eğitimleri verilerek bilinçlendirme sağlanacaktır.
- Kurumsal logonun yeniden tasarımı ve modern bir kurumsal logo seçilmesi bir sene içerisinde tamamlanacaktır.
- Otomasyon Bilgi Sistemi oluşma safhasında Toplam Kalite Yönetim Sistemleri faaliyetleri ile sinerji yaratılacaktır.
- Müşteri odaklı hizmet anlayışının kurum içerisinde yerleştirilmesi sağlanarak iç ve dış müşteri memnuniyeti bir yıl içerisinde %80 oranında arttırılacaktır.
- Dış müşteri öneri ve şikâyet kayıt sistemi bir yıl içerisinde oluşturulacaktır.